

Félegyházi Közlöny

Alapítva 1902-ben

Kiskunfélegyháza Város
Önkormányzatának
hivatalos lapja

XXXIV. évfolyam 15. szám
2025. december 4.
MEGJELENIK KÉTHETENTE

ÜNNEPI KÉZMŰVES VÁSÁR

7.

A GOMBASZAKÉRTŐ

11.

TANÍTÓ FÁK

17.

NŐI ERŐ

22.

Ünnepi díszben Félegyháza terei és utcái

Fotó: Barta Dávid

Az adventi időszak egy város életében jóval több lehet, mint a karácsonyi készülődés kezdete, hiszen ilyenkor a megszokottnál is nyitottabb a szívünk a befogadásra, az öröme, a közösségi élményekre, az együttérzésre... Ahogy ünnepi díszbe öltöznek az utcák, a terek, ahogy a karácsonyi füzérek fénye hosszúra nyújtja

az árnyakat, a vásárok és közös programok állig begombolkozva is az utcára csalják az embereket és élettel töltik meg a köztereket, úgy melegíti át szívünket-lelkünket is az együttlét élménye. Az adventi rendezvények összehozzák az embereket – családokat, barátokat, régi ismerősöket –, akik ilyenkor gyakrabban találkoznak, beszél-

getnek, elidőznek együtt némi forró ital, egy koncert, vagy éppen néhány közös fotó erejéig. Újra felfedeznek olyan helyi hagyományokat, mint a gyertyagyújtások, az együtt éneklés, a templomi elcsendesedés... Mindezek megélt percei pedig nem múlnak el nyomtalanul! Megerősítik a város lakóinak kötődését egymáshoz, közös

otthonukhoz. Az adventi fények, a templomi és közösségi események mehhitté, emberközelivé, egyszersmind örömtelivé teszik a mindennapokat.

Mi, félegyházaiak csodálatos környezetben tehetjük meg mindezt. Élünk vele! Köszönet és elismerés illeti mindazokat, akik ezt lehetővé tették!

Naponta frissülő hírekkel keresse a város online napilapját a www.felegyhazikozlony.hu oldalon!

Az Ótemplom adott helyet az advent nyitórendezvényének

A félegyházi advent nyitórendezvényét szervezte meg a Belvárosi Közösségi Egyesület november 29-én, szombaton, a Sárlos Boldogasszony Templomban.

Balla László alpolgármester, az egyesület elnöke köszöntő beszédében hangsúlyozta az adventi időszak fontosságát.

– A hétköznapi rohanása közepette ez az időszak lehetőséget

ad arra, hogy megálljunk, elcsendesedjünk és figyelmünket a lényegre irányítsuk: a reményre, a szeretetre, az egymás felé forduló emberi és közösségi figyelemre. Az adventi gyertyák lángja évről évre arra emlékeztet bennünket, hogy a fény mindig képes felülmúlni a sötétséget, és hogy közösségként is akkor vagyunk a legerősebbek, amikor összetartunk. Ma este a zene és szó ereje vezet bennünket ebben a várakozásban. **St. Martin** művészete híd az emberi lélek és az ünnep misztériuma között – dallamai egyszerre meghitt, fel-emelő és tiszta fényt hoznak közénk. **Bátki Fazekas Zoltán** pedig – aki költő is egyben – új hangsúlyt ad a kimondott gondolatoknak, az ünnep üzenetének, az advent örökérvényű értékeinek. Városunk számára nagy megtiszteltetés, hogy ilyen művészekkel közösen készülhetünk a karácsonyra, és hogy ma este együtt élhetjük át azt a békét és ünnepi emelkedettséget, amelyre mindannyian vágyunk. Ez az alkalom nemcsak kulturális élmény, hanem lelki ajándék is: összekapcsol bennünket, gazdagít és megerősít – fogalmazott az alpolgármester, majd megköszönte **Geszler Péter** plébánosnak, hogy méltó helyet biztosított a rendezvénynek, valamint **Incze Attila** kántornak, hogy orgonajátékával hozzájárult a teljesebb zenei élményhez.

Az esemény folytatásában St. Martin és Bátki Fazekas Zoltán ünnepi műsora következett, repertoárjukat egyházi és adventi darabok alkották.

Z. A.

Lobog a hit gyertyája a város koszorúján

Az első adventi gyertyagyújtásra várták a városlakókat november 29-én, szombaton délután. A műsor kezdetén Keresztes Tünde, az önkormányzat kulturális szakreferense mondott köszönetet azoknak, akik az idei városi advent ünnepi dekorációjának megvalósításán dolgoztak.

Csányi József polgármester köszöntőjében emlékeztetett mindenkit, hogy az év azon részéhez érkezünk, amikor valami fontosra készülünk. Az egész éves teendőinket, a velünk történő dolgokat ilyenkor összegezzük és apránként a szívünket és lelkünket ünneplőbe öltöztetjük. Mindezek mellett fontos törekednünk arra, hogy minél több időt tudjunk szereteteinkkel tölteni. Az egész éves rohanás közepette az advent és a karácsony időszaka alkalmas leginkább arra, hogy kicsit hosszabb időre együtt legyünk családjainkkal és közösen örüljünk az együtt töltött órák lehetőségének. Ünnepeink meg azt is, hogy itt Kiskunfélegyházán békességben, a világ zajától védve tudjuk élni életünket! Megköszönte Keresztes Tünde és az önkormányzat dolgozóinak munkáját, akik keze nyomán idén még több fény és dekorációs elem került ki a városba, a gyerekek örömére.

– Ebben is látható az, ahová tartunk, ami a városra és a városlakókra vár a jövőben. Hiszem, hogy ennek szellemében olyan békés várost tudunk a továbbiakban is építeni, ami mindenki számára kedvező, mindannyiunknak biztos jövőt és lehetőséget teremt. Elértünk ehhez a csodálatos időszakhoz, ami minden héten tartogat majd meglepetéseket. Én arra kérem önöket, hogy ezeket a rendezvényeket látogassák! A városi ünnepségek koronája lesz karácsony előtt a fúvószenekari hangverseny, ahol igazán érezhetjük, hogy megérkeztünk a várva várt eseményhez. Áldott, békés kará-

csonyt kívánok minden félegyházinak és ide látogatóknak! Isten éltesse önöket! – fogalmazott Csányi József.

Hajagos Gyula, a Szent István Templom plébánosa emlékeztette a megjelenteket arra, hogy Jézus Krisztusra várva ki kell nyitnunk szívünk ajtaját. Ahogy fogalmazott, a városban jelenlévő fények, ragyogás, csillogás mind

azt jelzik, hogy készülődik valami. A jelenségnek üzenete van. Várjuk Jézus Krisztust, hogy belépjen az életünkbe, és ha valakit várunk, akkor villanyokat kapcsolunk és kitárjuk az ajtót. Ki kell nyitnunk szívünk ajtaját, hogy a találkozás Jézussal, a karácsony ünnep lehessen.

– Jézus Krisztus világosságot hozott az emberiség életébe. Meg akarja világítani az emberi szelle-

met, emberi lelket. Azért közeledik felénk az adventi hetekben, hogy ezt a fényt, világosságot átadja nekünk. De vajon mi kinyitottuk-e az ajtót előtte? Vagy esetleg beburkolóztunk a magunk szellemi tunyaságába? Ha Krisztust fogadjuk be az életünkbe, akkor tanításával, élet példájával olyan világosságot gyújt nekünk, amelyet követhetünk. Legyen feladatunk az, hogy

szívünk kapuja előtt kapcsoljuk fel a villanyt és nyissuk ki az ajtót, hogy Jézus eljöhessen hozzánk és betérhessen életünkbe. Azt kívánom mindenkinek, hogy ezeket a gondolatokat felhasználva készüljön az ünnepre, hogy akkor, amikor elérkezik a szenteste meghitt pillanata, mindannyian megtapasztalhassuk: Jézus része lett az életünknek – mondta Hajagos Gyula.

A folytatásban a Balázs Árpád Alapfokú Művészeti Iskola adventi muzsikajáték című műsorát hallhatta a közönség. Közreműködött Banó-Szabó Babet, Elek Janka, László Júlia Natália, Sejben Ilona, Csonka Róbert, Kis-Fekete Vilmos, Retkes Krisztina és Vaczláv Gergő Gabriel.

A műsor után az első gyertyát a városi adventi koszorún dr. Tigyi-Aradi Alexandra jegyző és Csányi József polgármester gyújtotta meg. Az önkormányzat jóvoltából forralt bor, meleg tea és sütemény várta a megjelenteket.

Z. A.

Támogatásokról és intézményvezetői kinevezésekről is döntöttek

Egyebek mellett a Kiskun Múzeum, a Móra Ferenc Művelődési Központ és a Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény vezetői kinevezéséről is döntöttek a városatyák a képviselő-testület november 27-én megtartott ülésén.

Kis-Szeniczey Kálmán napirend előtti felszólalásában kifejtette: megítélése szerint a Kiskunfélegyházi és a város többi részéről, mert a helyi lakosság egyre inkább érzékeli az együttélés árnyoldalait többek között a közösségi együttélés, a közterületek használati szabályainak megsértése terén. A képviselő arra kérte a polgármestert, hogy tegyen lépéseket a lakosság által érzékelt problémák megoldására.

Csányi József polgármester válaszában elmondta, hogy a város már dolgozik egy átfogó koncepción, amely a munkásszállók létesítésére, esetleges adóztatására és üzemeltetésére is kitér. Emellett helyi rendeletek megalkotásával és a fellettes szervekkel együttgondolkodva minden törvényes eszközt igyekszik igénybe venni a városvezetés a helyi lakosság érdekeinek védelmében.

5 millió forintos támogatást kap a Kiskunfélegyházi Mentők Alapítvány

A képviselők egyhangúlag támogatták a Kiskunfélegyházi Mentők Alapítvány támogatási kérelmét, amelyben 5 millió forint önkormányzati hozzájárulást igényelt a szervezet a 2025-re tervezett eszközbeszerzéseire. Az összeget többek között munkaruházatra, oktatási eszközökre, számítógépcserére és egyszerű használatos anyagokra költenék. A forrást a 2025. évi költségvetés általános tartalék keretéből biztosítja az önkormányzat.

Újabb ciklusra kapott bizalmat Kovács-Csonka Szilvia a Móra Ferenc Művelődési Központ élén

A művelődési központ igazgatói posztjára egyetlen pályázat érkezett, a jelenlegi vezető,

Kovács-Csonka Szilvia nyújtotta be szakmai anyagát. A pályázatot a szakmai bizottság támogatta, és a képviselő-testület is egyhangú igen szavazattal voksolt. Az igazgatói megbízás határozott időre, 2026. január 1. napjától 2030. december 31-ig szól.

Mészáros Márta folytathatja a Kiskun Múzeum élén

A Kiskun Múzeum igazgatói posztjára is egyetlen pályázat érkezett: Mészáros Mártáé, a jelenlegi intézményvezető. A meghallgatást követően a szakmai bizottság támogatta a megbízását. A testület egyhangú döntéssel öt évre, azaz 2026. január 1. napjától 2030. december 31-ig terjedő időszakra bízta meg Mészáros Mártát.

Döntés született a Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény vezetőjéről

A Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény magasabb vezetői álláshelyére két pályázat érkezett, az ezek elbírálására vonatkozó napirendi pontot – a pályázó kérésére – zárt ülésen tárgyalta a grémium.

A szakmai bizottság előzetesen Magyariné Tóth Erika pályázatát támogatta. A zárt ülésen lefolytatott vita és szavazás után a polgármester nyílt ülésen jelentette be a végeredményt. Ennek értelmében a testület Magyariné Tóth Erikát bízta meg az intézmény vezetésével a 2026. január 1. és 2030. december 31. közötti időszakra.

Bővül a Félegyházi Térségi Sportiskola Nonprofit Kft. feladatköre

A jövőben a teljesen megújuló Vasas Sporttelep üzemeltetése is a Félegyházi Térségi Sportiskola Nonprofit Kft.-hez kerül. A feladatkör bővítéséhez több, ehhez kapcsolódó döntést is hoztak a képviselők. A testület ezen felül meghatározta a Vasas Sporttelep 2025. decemberi működtetéséhez szükséges támogatási összeget is.

Megújulhat a József Attila Sportiskolai Általános Iskola

A Kecskeméti Tankerületi Központ a TOP plusz pályázat keretében átfogó felújítást tervez a Kiskunfélegyházi József Attila Sportiskolai Általános Iskolában, amelynek vagyonkezelője a központ, tulajdonosa pedig az önkormányzat. A beruházás többek között a tető ereszcsonnainak cseréjét, a gazdasági bejárat megújítását, a teljes villamoshálózat korszerűsítését, a biológia és kémia szaktantermek felújítását, az udvari víznyomó vezetékek rekonstrukcióját és az intézmény akadálymentesítését foglalja magában. Utóbbi részeként a főépület udvar felőli homlokzatára külső lift és mozgáskorlátozott rámpa épülne, amihez homlokzati tervek készültek. A munkálatok megvalósításához a tankerület tulajdonosi hozzájárulást kért, amit a testület egyhangúlag támogatott.

Barta Dávid

December 6-án nyit a jégpálya

Az időjárási viszonyok miatt a korábbiakban meghirdetett időponthoz képest egy héttel később, december 6-án, szombaton, 14 órakor nyit a jégpálya városunkban – tájékoztatta lapunkat Kordás Roland, a Félegyházi Szabadidő és Sport Nonprofit Kft. ügyvezetője.

A tervezett nyitvatartás: hétfőtől csütörtökig 8 órától 20 óráig, pénteken 8 órától 22 óráig, szombaton 10 órá-

tól 22 óráig és vasárnap 9 órától 21 óráig. Ezekben az időpontokban büfé és zeneszolgáltatás is várja a látoga-

tókat. A jégpálya használatáért készpénzzel és bankkártyával is fizethetnek, SZÉP-kártyát nem fogadnak el.

Az iskoláskorúak hétköznaponként kedvezményesen, 300 forintos jegy ellenében használhatják a pályát 8 és 13 óra között, nekik a korcsolyabérlés díjmentes lesz. A

kedvezmény csak abban az esetben érvényes, ha a diákok osztályllyal, szervezett formában érkeznek a pályára. Kordás Roland kéri, hogy amennyiben saját korcsolyával rendelkeznek a diákok, azt hozták ilyenkor magukkal. Előzetes regisztrációra a Tourinform Irodában van lehetőség személyesen, vagy telefonon a 06-76/562-039-es telefonszámon.

Tűzvarázs és fények ragyogása

A várakozás örömteli pillanataival vette kezdetét a karácsonyt megelőző ünnepi időszak november 28-án, pénteken, amikor a Petőfi és Béke téren megnyílt az idei adventi csodavilág és vásár. A különleges alkalmat tűzszonglőrök, ünnepi fények, illatok és ízek, a város óriási karácsonyfája és adventi koszorúja, valamint mesebeli látványosságok tették emlékezetessé.

Az évről évre gazdagodó kelléktárral valóságos adventi mesevárost varázsolt a szervező csapat Félégyháza főterére, amely a következő hetekben számos közösségi élménynek ad otthont. A megnyitót tűzszonglőrök látványos bemutatója tette emlékezetessé, majd Csányi József polgármester és a jelenlévő gyermekek közös viszszaemlékezésére felkapcsolták az ünnepi fényeket. Ezt követően is a legifjabbak maradtak a főszereplők: akinek kedve tellett benne, az részt vehetett a gyermekek karácsonyfájának közös díszítésében, mások az odáig vezető úton, az Ótemplom előtt kialakított labirintusban futkostak, kacagtak.

Az ünnep szimbóluma, a hatalmas fenyőfa idén az Arad utcából, Molnár Istvánné felajánlásának köszönhetően költözött a város háza tornya alá, hogy minden félegyházi karácsonyfájává nemessüljön. Az adventi koszorú teljesen megújult világítást kapott, a Petőfi téren pedig egy valódi

mesebirtalom várja a gyermekeket rengeteg karácsonyfával, manókkal, ünnepi vonatokkal, és magával a Téliapóval. Az ikonikus Diótörő figura is helyet kapott a

forratagban, míg a Petőfi-szobor mögött a Téliapó kivilágított szánkója várja a legkisebbeket. A rénszarvas húzta szánra bárki felülhet és megörökítheti az élményt.

A betlehemi jászol ezúttal is áll, örök emlékeztetőjeként a karácsony lényegének. A város hatalmas karácsonyfája tetején pedig egy óriási fehér hópehely jelzi: megérkezett a varázslat.

Az adventi forratag idén is gazdag kínálattal várja a látogatókat: kürtöskalács, meleg ételek, forralt bor, édességek, ruhák, szövettáskák, adventi koszorúk, kézműves kosarak, szöttek és játékok sorakoznak a standokon, hogy mindenki megtalálhassa azt, ami a szívének legkedvesebb.

A város apraja-nagyja együtt ünnepelhet ebben a mesés forratagban, ahol a gyermeki öröm és a felnőtt szívek meghatottsága egyszerre tölti meg reménnyel a közelgő karácsonyt. **G. E.**

KÖRKÉRDÉS – Szokta-e használni a jégpályát?

Az időjárás miatt némi csúszással ugyan, de idén is lesz jégpálya Félégyházán, amit a Petőfi Sándor Városi Könyvtár melletti parkolóban állítanak fel, és a tervek szerint december 6-án, szombaton, 14 órakor nyitják meg a korcsolyázók előtt. A város vezetése évek óta igyekszik kedvezni ezzel a kikapcsolódási lehetőséggel a sportkedvelőknek. Kérdeztünk most arra voltunk kíváncsiak, hogy várják-e, tervezik-e használni idén is a félegyháziak a töretlen népszerűségnek örvendő jégpályát.

Cseklye Balázs (20): – Már első tagozatos általános iskolás koromban megtanultam korcsolyázni, méghozzá a félegyházi jégpályán. Eleinte félttem

tőle, de később egészen belejöttem, bár komolyabb trükkökre sosem voltam képes. Údító érzés, hogy ismét van erre lehetőség a városban. A téli vizsgaidőszakban nagyrészt itthon leszek, így, ha ta-

nulás közben szeretnék kicsit kikapcsolódni, könnyen lehet, hogy arra vetődöm majd.

nyújtotta lehetőséggnek. Délelőttönként a tanulóim is kipróbálhatják a korcsolyázást, ami kiváló rekreációs mozgás számukra. A sportos, egészséges életre neve-

Csányi Tamás (25): – Testnevelő tanárként és magánemberként is örülök a jégpálya lehetőségnek. Minden korosztálynak.

l és egyik remek eszköze, és szerencsére már évek óta minden télen rendelkezésre áll a félegyháziak számára.

akinek van rá ideje.

lehetőség minden korosztálynak. Én nem tudok korcsolyázni, és nem is tervezem megtanulni, de a

Balázs Lilla (19): – Télen az egyik legjobb időtöltés kimenni a koripályára – annak,

Medveczki Zsuzsa (56): – A korcsolyapálya közösségi tér, találkozási és kikapcsolódási

diákjaimmal már nagyon várjuk, hogy meheünk. A gyerekek ilyenkor kikapcsolódnak, mozognak, és egy remek sport és szórakozási lehetőséget kapnak – már nagyon izgatottak.

Barta-Kovács Zsófia Lili (30): – Idén a kisfiammal mi is szeretnénk kipróbálni a jégpályát. Mindig szerettem korcsolyázni,

szerintem remek sport, és kiváló szabadidős program szinte minden korosztálynak. Aki szeret mozogni, annak mindenképp érdemes adnia egy esélyt ennek a téli sportnak. Talán egyetlen hátránya a félegyházi pályának, hogy nem túl nagy, de első próbálkozáshoz így is tökéletesen megfelel.

Lelki társ nem, de segítség lehet a mesterséges intelligencia

Az adventi időszakban, karácsony közeledtével talán a megszoktnál is nagyobb jelentősége van az egymás felé fordulásnak, a beszélgetésnek, a szereteteinkkel való együttlétnek. Eközben a mesterséges intelligencia egyre nagyobb teret nyer az életünkben, nemcsak a munkában vagy a mindennapi döntésekben, hanem lassan az érzelmi életünkben is. De vajon hogyan hat ránk lelkileg ez a digitális forradalom? Gulyásné Kis Adelínát, az Egészségfejlesztési Iroda pszichológusát kérdeztük arról, milyen pszichológiai változásokat hozhat az MI a társadalomban, segíthet-e a mentális egészség támogatásában, és mi a határvonal ember és gép között. A válaszokból az is kiderül, hogy az MI eszköz, nem pótlék a kapcsolatra, és ha jól élünk vele, akkor nem elvesz tőlünk, hanem hozzáad a tudásunkhoz, önismeretünkhöz.

– Hogyan látod a mesterséges intelligencia pszichológiai hatásait a társadalomra?

– Én alapvetően pozitívan állok a mesterséges intelligenciához, mert rengeteg lehetőséget látok benne, főleg, ha jól és tudatosan használjuk. Az MI sok mindent leegyszerűsít, gyorsabbá tesz, és akár az információfeldolgozásban vagy döntéshozatalban is segíthet. Ugyanakkor az is igaz, hogy ez újfajta lelki terheket is hozhat. Egyre nehezebb különbséget tenni valódi és gépi tartalom között, nőhet a szorongás, hogy lemaradunk a technológia mögött, és sokakat nyomaszthat az „ember vagy gép” összehasonlítás. Mindez pszichológiai alkalmazkodást kíván.

– Milyen pszichológiai változásokat tapasztalhatunk az emberek viselkedésében?

– Azt látom, hogy az emberek egyre inkább hozzászoknak az azonnali válaszokhoz, gyors megoldásokhoz és ehhez az MI is hozzájárul. Ez egyrészt hatékonyabbá

tesz sok folyamatot, de közben csökkenhet a türelem és a mélyebb figyelem képessége. A kapcsolatok is változnak, többen keresnek digitális interakciókat, mint személyeseket, ami hosszú távon az elszigetelődés felé vihet. Ugyanakkor, ha tudatosan használjuk az MI-t, akkor egyfajta tükröként is működhet, ami segít jobban megismerni magunkat.

– Hogyan segíthet a mesterséges intelligencia a mentális egészség támogatásában?

– Az MI nagyon jól kiegészítheti az emberi segítséget. Chatbotok, terápiás alkalmazások már most is léteznek, és például egy stresszes helyzetben, vagy amikor valaki nem tud pszichológushoz fordulni, ezek hasznosak lehetnek. Segíthetnek abban, hogy valaki elinduljon az önismeret útján, vagy jobban rálásson egy problémára. De fontos hangsúlyozni, hogy ezek nem helyettesítik a terápiát, inkább egy első lépcsőfok vagy kiegészítő támogatás lehetnek.

– Milyen lelki gondok esetén lehet hasznos az MI?

– Például, ha stresszesek vagyunk, nem tudunk elaludni, vagy szeretnénk átgondolni egy nehéz helyzetet, de nincs kivel megbeszélni. Ilyenkor segíthet strukturálni a gondolatainkat, rámutatni mintázatokra, vagy egyszerűen csak „ott lenni” egy beszélgetés formájában. Ha például szakítottunk valakivel, vagy összevesztünk egy családdal, az MI segíthet abban, hogy higgadtan végig gondoljuk mi történt, hogyan reagáltunk, mit éreztünk. Adhat kérdéseket, visszajelzést, ami támogat abban, hogy jobban megértsük magunkat. De fontos látni: nem tud mély empátiát adni, nem tud valódi kapcsolati dinamikát kezelni, csak tükröt tart, amit mi töltünk meg tartalommal.

– Milyen esetekben forduljunk szakemberhez?

– Olyan mélyebb, összetettebb lelki folyamatok esetén, mint például gyász, trauma, erős szorongás, depresszív állapotok vagy függőségek, a mesterséges intelligencia nem tudja helyettesíteni a szakember munkáját. Ezekben a helyzetekben nagyon fontos, hogy ott legyen egy biztonságos, empatikus emberi kapcsolat, ahol nemcsak a szavakat, hanem a mögöttük lévő érzéseket is meg tudják érteni. Egy MI nem fogja tudni érzékelni, ha valaki csak „jól válaszol”, de közben szenved. Egy szakember viszont igen. Ha azt érezzük, hogy elakadunk, hogy

valami túl nagy teher, vagy hogy jólesne, ha valaki igazán figyelne ránk, akkor érdemes megfontolni, hogy szakemberhez forduljunk. Ez nem gyengeség, hanem egy bátor és tudatos lépés önmagunk felé.

– Sokan ma már lelki társként tekintenek az MI-re. Milyen kockázatokat látsz abban, ha valaki túlságosan kötődik egy MI-alapú baráthoz vagy terapeutához?

– Ez valóban veszélyes lehet, mert az MI nem tud valódi emberi kapcsolatot adni. Nem tud empátikusan reagálni, nem ismeri a személyes történetünket érzelmi szinten, nem érzékel árnyalatokat. Ha valaki túlzottan belehelyez érzelmeket egy MI-alapú barátságba, vagy terápiába, az később csalódást, elmagányosodást is okozhat. Fontos, hogy az MI-t eszközként lássuk, ne pótlékként egy valódi kapcsolatra. A mesterséges intelligencia hasznos és jó segítség lehet, de a pszichológus jelenlétét, vagy a személyes emberi kapcsolatokat semmiképpen sem helyettesíti.

– Elképzelhető-e, hogy a jövőben az MI terápiás szerepet kapjon, akár pszichológusok helyett?

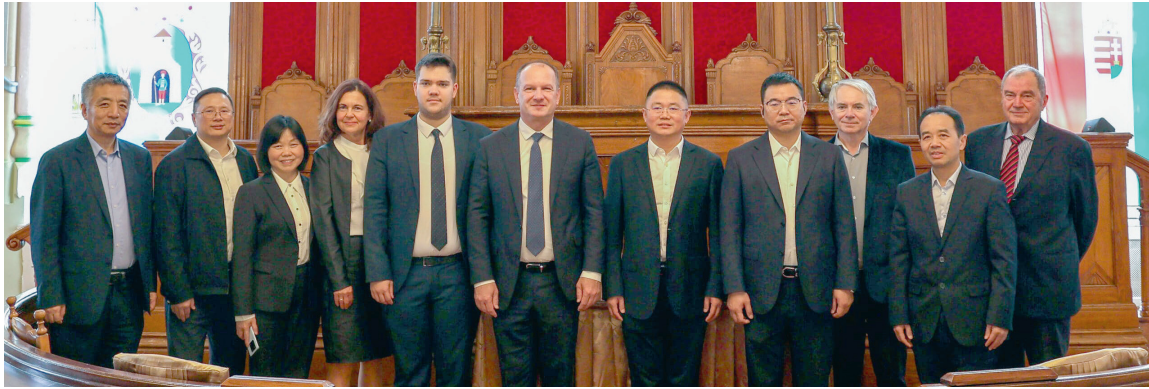
– Szerintem elképzelhető, hogy bizonyos területeken, például kérdőívek feldolgozásánál, hangulelemzésnél, vagy strukturált visszajelzésekben, komoly szerepet kap az MI. De a pszichológiai munka lényege még mindig az emberi kapcsolat, az érzelmi jelenlét, a bizalom. Ez egy nagyon finom, sokszor szavakon túli folyamat, amit a mai technológia nem tud teljes mértékben lekövetni. Nem helyettesítésről, hanem együttműködésről érdemes beszélni: az MI segíthet, de nem válthatja ki a személyes terápiát.

– Mennyire tartod fenyegetőnek az MI jelenlétét a pszichológusi hivatás jövőjére nézve?

– Nem tartom fenyegetőnek, sőt, azt gondolom, hogy ha jól használjuk, hatalmas segítség lehet. Például adatokat rendszerez, segít észrevenni visszatérő mintázatokat, vagy épp elérhetőbbé teszi a mentális támogatást olyanoknak is, akik nehezen kérnek segítséget. Egyszer valaki azt mondta nekem, hogy az MI „elbutítja az embereket”. Én pont az ellenkezőjét gondolom: ha kíváncsiak vagyunk, bármikor pár kattintással utánanézhetünk egy témának, és ez elkövetően kiszélesítheti a látókörünket. A kérdés inkább az, hogyan használjuk. Mert ha jól élünk vele, akkor nem elvesz tőlünk, hanem hozzáad.

G. E.

Kínai kapcsolatépítés és együttműködés

Hunan tartomány Közlekedési Minisztériumának képviselőiben érkezett kínai delegáció Kiskunfélegyházára november 18-án, kedden. A küldöttség elsősorban a helyi infrastruktúra és a gazdasági lehetőségek iránt érdeklődött. A találkozó célja a két ország közötti kapcsolatépítés, valamint a jövőbeni együttműködési lehetőségek közös feltárása volt.

A delegáció tagjai között szerepelt **Li Zhen Árpád** tolmács, **Wu Guangjun**, a Hunan Tartományi Közlekedési Minisztérium helyettes főigazgatója, **Wang Shibin**, a Vidéki Közutak Osztályának igazgatója, **He Zhimin**, a Főigazgatói Hivatal helyettes vezetője, **Zhang Saijin**, a Hunan Tartományi Pénzügyi Hivatal Gazdasági Építészeti Főosztályának I. osztályú főtisztviselője, valamint **Deng Yangzhong**, Yongzhou város Közlekedési Hivatalának főigazgatója. A vendégeket **Csányi József** polgármester, **Balla László** alpolgármester, **dr. Tarjányi József** lokálpatrióta, **Szemerédi Kornél** kabinetvezető és **Olasz Anita**,

a Tourinform Iroda vezetője fogadta.

A tanácskozás során a kínai delegáció részletes tájékoztatást kapott Kiskunfélegyháza közlekedési és logisztikai szerepéről. Csányi József polgármester kiemelte a város stratégiai fekvését. Kifejtette, hogy a településen halad át a Budapest-Szeged autópálya és vasútvonal, emellett a rendezőpályaudvar kiemelt szerepet tölt be a vasúti forgalom irányításában. Hangsúlyozta, hogy a magyar-kínai állami együttműködésnek köszönhetően a közeljövőben további vasúti fejlesztések várhatók, többek között a vágányok bővítése is.

A polgármester rámutatott, hogy

Kiskunfélegyháza közepes méretű, mintegy 30 ezres városként jelentős oktatási és képzési háttérrel rendelkezik, ami erős alap a gazdasági és ipari együttműködésekhez.

Dr. Tarjányi József hangsúlyozta a kulturális kapcsolatok szerepét is: Petőfi Sándor alakja mindkét országban különleges tiszteletnek örvend, verseit milliók ismerik Kínában, Kiskunfélegyházán pedig igazi kultusz övezi, emlékház, emlékmű is őrzi a költő örökségét.

A vendégek érdeklődtek a turisztikai lehetőségek iránt is. Olasz Anita, a Tourinform Iroda vezetője kiemelte, hogy Kiskunfélegyháza kulturális és természeti szempontból is vonzó úticél lehet a kínai turisták számára. Elmondta, hogy a város és környéke alföldi tája különleges élményt nyújt azoknak, akik a hegyvidéki környezethez szoktak – ezt a delegáció tagjai is nagy érdeklődéssel hallgatták. A Tourinform Iroda kész egy-, vagy többnapos

programokat is szervezni a jövőben érkező látogatók számára.

A megbeszélés során szóba került a város demográfiai és gazdasági helyzete is. Csányi József elmondta, hogy Kiskunfélegyházán 23.500 18 év feletti és mintegy 6500 gyermek él. Hangsúlyozta, hogy a magyar állam számos támogatást nyújt a családok számára, többek között az első lakás vagy ház vásárlásához. A városi középiskolák regionális szerepet töltenek be, kollégiumi ellátást is kínálnak, és kiemelt figyelmet fordítanak a nyelvoktatásra: minden diák legalább egy, a középiskola alatt pedig két idegen nyelvet tanul.

A gazdasági fejlesztésekről szólva a polgármester elmondta, hogy a helyi ipari parkban főként a város és térsége lakosai dolgoznak, az elmúlt években pedig jelentősen nőtt a munkahelyek száma. A város bevételei főként az iparüzési adóból és az állami támogatásokból származnak, ebből finanszírozzák az úthálózat karbantartását, a városfejlesztést és a szociális intézmények működtetését.

A program során a vendégek közelebbről is megismerkedhettek Kiskunfélegyháza történelmével, hagyományaival és kulturális értékeivel. Méltó zárása volt a napnak a városháza dísztermének és tornyának megtekintése. Utóbbi során a városháza nyílt lenyűgöző panoráma is a látogatók szeme elé tárult.

V. B.

Megnyílt az adventi kézműves vásár a Móra Ferenc Művelődési Központban

Az adventi készülődés hangulatát hozza el a Móra Ferenc Művelődési Központ Adventi Kézműves Kiállítása, amely hosszú évek óta az egyik legkedveltebb helyi program az ünnepek előtti időszakban. A nagy népszerűségnek örvendő kiállítás és vásár november 28-tól december 19-ig látogatható a központ aulájában.

A tárlat idén is változatos, gondosan elkészített alkotásokkal várja az érdeklődőket: színes mézeskalácsok, különleges ízvilágú mézek, fából, szalmából, bőrből, kerámiából és textilből készült használati- és dísz tárgyak, kéz-

műves szappanok, gyertyák, adventi koszorúk, valamint számos

kreatív karácsonyi dekoráció idézi meg a közelgő ünnep varázsát.

A színek, az illatok és a háttérben szóló lágy karácsonyi dallamok együttesen teremtik meg azt a meghitt atmoszférát, amely sokakat visszarepít a gyermeki karácsonyok békés világába.

Az adventi kiállítás a helyi és környékbeli kézművesek legkülönlegesebb alkotásait hozza el a félegyházi közönség számára, lehetőséget kínálva arra, hogy a látogatók ne csak gyönyörködjenek a munkákban, hanem azok megvásárlásával támogatást is nyújtsanak az alkotóknak.

A kiállítás november 28-tól december 19-ig látogatható, hétfőtől szombatig 10 és 20 óra között a művelődési központ aulájában.

A szív és a hivatás útján – Dr. Nyúzó Bálint

Vannak orvosok, akiknek neve korszakjelölő egy-egy település történetében. Kiskunfélegyházán közéjük tartozik dr. Nyúzó Bálint, a városi kórház egykori igazgatója, belgyógyász és kardiológus főorvos, aki fél évszázada szolgálja hivatását és a betegeket – alázattal, szakmai igényességgel és emberséggel.

A Békés vármegyei Dévaványán született orvos nyugodt, dolgos, mértéktartó környezetéből hozta magával azt az értékrendet, ami egész pályáját meghatározta. Szülei egyszerű emberek voltak, akik inkább a biztonság fontosságát hangsúlyozták, mintsem merész álmokra biztatták volna fiukat. Ő azonban már középiskolásként tudta: orvos szeretne lenni. A biológia és a kémia tantárgyak iránti érdeklődése mellett nagy szerepe volt ebben lelkes tanárának, aki felismerte a fiatal Bálintban rejlő tehetséget, és bátorította, hogy merjen nagyot álmodni.

A Szegedi Tudományegyetemen 1975-ben szerezte meg orvosi diplomáját, majd még abban az évben Kiskunfélegyházára került, és az akkortájt megnyíló belgyógyászati osztály fiatal orvosaként kezdte meg munkáját.

– Akkoriban minden új volt, minden friss. Nagy lelkesedéssel vetettük bele magunkat a munkába. Minden nehézség ellenére éreztük, hogy részesei vagyunk valami fontosnak – emlékszik vissza a kezdetekre.

A nyolcvanas években Félegyháza kórházában hatalmas szakmai fejlődés indult meg. A bel-

gyógyászat bővült, külön intenzív részleg jött létre, és a specializáció egymás után hívta életre az egyes szakirányokat a gasztroenterológiától, a kardiológián, az endokrinológián át az infektológiáig. Nyúzó doktor ebben az időszakban dr. Tóth Sándor vezetése alatt dolgozott, akitől sokat tanult szakmai fegyelemről, csapatmunkáról és a folyamatos fejlődés fontosságáról. Eközben is a tudomány és az ember kapcsolatát kereste. Ma is vallja, hogy az orvos nem csupán a betegséget, elsősorban az embert gyógyítja.

– A technológia, az új módszerek és a diagnosztikai eszközök sokat segítenek, de a gyógyítás lényege az emberi kapcsolat. A bizalom, az empátia, az odafigyelés – ezek nélkül nincs igazi orvoslás – fejt ki az általa alapvetésnek tartott értékeket.

A belgyógyászati intenzív osztályon harminc évig dolgozott, de nevéhez kötődik a kardiológiai rehabilitáció későbbi kialakítása is. Fáradhatatlan munkájának köszönhetően Félegyházán bővült a kardiológiai ellátás, a betegek pedig egyre korszerűbb vizsgálatokhoz és kezelésekhöz jutottak hozzá. Tudását folyamatosan gyarapí-

totta: tanulmányutakon vett részt több európai intézetben, majd ösztöndíjjal az izraeli Tel-Hashomer Egyetemi Kórházban mélyítette el szakmai ismereteit.

Az orvosi pályát mindig hivatásnak, nem munkának tekintette. Számára az emberi méltóság, a türelem és a szakmai igényesség jelenti az alapot, amelyre minden más épülhet.

Bár hivatalosan már nyugdíjas, a gyógyítást ma sem hagyta abba. Több mint harmincöt éve vezet magánpraxist, ahol heti három alkalommal ma is betegeket fogad.

– Nem tudom, milyen a nyugdíjas élet. Talán egy kicsit kényelmesebben élek, de ugyanúgy dol-

gozom, mint korábban – csak nem rohanok annyira – mondja.

A kiskunfélegyházi lakosság, kollégái és tanítványai tisztelettel tekintenek rá. Szakmai tudása mellett szerénysége, közvetlensége és pozitív életszemlélete miatt is sokan példaként említik. A Szívdobbanás az Egészségért Egyesület alapítójaként ma is azon dolgozik, hogy a szívbeteg rehabilitációja és életminősége javuljon.

Ötven év gyógyítás után sem veszített lendületéből. Dr. Nyúzó Bálint életútja bizonyítja, hogy az orvosi hivatás több mint szakma: életforma. Olyan elköteleződés, amelynek az emberi jóság és a tudás iránti vágy egyszerre ad erőt és értelmet.

V. B.

„Mintha a második anyukájuk lennék”

Húsz év után is örömmel megy be a tanterembe Csanádiné Tarjányi Boglárka, a Dózsa György Általános Iskola tanítója, aki példamutató pedagógiai és szakmai igényességéért, megbízható munkájáért kapta meg idén Kiskunfélegyháza Város Képviselő-Testülete Elismerő Oklevelét. Vezetőinek szakmai elismerése mellett a gyerekek őszinte ölelése is fontos visszajelzés számára. Hivatásáról vallva arról is mesélt, hogyan lehet korunk digitális ingerei közepette valódi kapcsolatot építeni a legkisebbekkel.

– Mit jelent számodra ez az elismerés?

– Nagyon boldog voltam, könyvek szöttek a szemembe amikor megtudtam. Ez egy olyan visszajelzés, amire – szerintem – mindannyian vágyunk. Jó érzés tudni, hogy becsüli, elismeri munkámat a vezetőség, a közösség, amelynek tagja vagyok. Ez a díj egyértelmű pozitív visszajelzés: megerősítés abban, hogy jó úton járok, amin érdemes tovább haladni. Örömmel és elhivatottsággal végzem a mun-

kám nap mint nap. Részt veszek az iskolai közösségi munkákban is, segítek, ahol tudok. Mert nemcsak tanítani szeretek, hanem jelen lenni a gyerekek és a kollégák között is. Húsz év után is boldogan jövök be reggelente az iskolába.

– Hogyan döntötted el, hogy a pedagóguspályát választod?

– A pályaválasztás nem volt egyenes út. Gimnazistaként a természettudományok érdekelték, fogorvos szerettem volna lenni. Végül máshogy alakult, új irányt

kellett keresnem. Édesanyám óvodapedagógusként dolgozott, aki szívvel-lélekkel végezte munkáját, de az első tanító nénim is mély nyomot hagyott bennem – ezek az élmények indítottak el a pedagóguspályán. Tanulmányaimat a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolán kezdtem 2000-ben tanító-német műveltségterületen. A tanítóképző után levelező tagozaton elvégeztem a német nyelvtanári szakot is Szegeden, mely nem volt egyszerű pályakezdőként munka mellett. 2007 óta a Dózsa iskolában tanítok alsósokat, emellett németet is oktatok felsőbb évfolyamokon.

– Miben tér el a különböző korosztályokkal való foglalkozás?

– Az alsó és felső tagozat teljesen más világ. Az elsősök nagyon nyitottak, érdeklődők, el lehet

varázsolni őket. Csodálatos dolog megtanítani őket írni, olvasni, számolni, látni a fejlődésüket napról-napra. Az óvoda-iskola közötti átmenet áthidalása az első feladatunk. A tanév egy előkészítő szakasszal kezdődik, ahol játékosan vezetjük át őket az óvodából az iskolába. Mondókázunk, rajzolunk, játszunk, de közben tanulunk is. Ez a két hónap elég ahhoz, hogy a gyerekek igazi iskolássá váljanak. Nagyon szeretem ezt a korszakot, mert kimutatják a szeretetüket, sokszor tényleg olyan, mintha a második anyukájuk lennék. A nagyobbaknak már teljesen másra van igényük, egy tanárra, akire példaként tekinthetnek, aki tudást közvetít.

Ma már sokkal korábban kerülnek kapcsolatba a gyerekek digitális eszközökkel. A legtöbb dologgal

Dr. Rigó Imre – ötven év szolgálat

Ötven év, több mint hatezer születés, és egy ember, aki egész életét a gyógyításnak, a családoknak és az új életek világra segítésének szentelte. Dr. Rigó Imre János, a Kiskunfélegyházi Városi Kórház szülész-nőgyógyász főorvosa fél évszázada dolgozik orvosként, és ma is aktívan gyógyít, tanácsot ad, segít. Pályája során 6215 szülést vezetett le, 795 császármetszést hajtott végre és 4413 nőgyógyászati műtétet végzett, köztük 181 hasi és 24 hüvelyi méheltávolítást. A számok mögött azonban mindig ott volt az ember, az orvos és az empátikus lélek, aki hivatásként éli meg a gyógyítást.

Rigó Imre 1969-ben érettségizett jeles eredménnyel a Móra Ferenc Gimnázium speciális német nyelvi osztályában. Abban az évben felvételt nyert a Szegedi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karára, ahol 1975-ben cum laude minősítéssel szerzett orvosi diplomát. Eredetileg sebésznek készült, de már az egyetemi évek alatt magával ragadta a nőgyógyászat emberközpontúsága és az a különleges kapcsolat, amely az orvos és a páciens között kialakulhat. A diploma megszerzése után, 1975. szeptember 15-én kezdte meg munkáját a Kiskunfélegyházi Városi Kórház Szülész-Nőgyógyászati Osztályán, ahol hamar megtalálta helyét. Első főnöke és példaképe az országosan elismert dr. Lux János főorvos volt. 1979-ben Budapesten, az Országos Szakorvosképző Vizsgabizottság előtt tette le szülész-nőgyógyász szakvizsgát jeles minősítéssel.

A nyolcvanas évek közepén három évet töltött Líbiában, a Tajourai Kórház szülész-nőgyógyászati osztályán, ahol államközi megállapodás keretében dolgozott magyar szakértőként. Líbiai, kurd és magyar kollégákkal együttműködve

nemcsak szakmai tudását fejlesztette, hanem emberileg is sokat tanult. Elmondása szerint a Líbiában töltött évek élete meghatározó időszaka volt, ahol új kultúrákat, más szemléletet és más egészségügyi rendszert ismerhetett meg.

– Egy teljesen más világban dolgoztunk, sokszor nehéz körülmények között, de a cél mindenhol ugyanaz volt: segíteni és életet menteni – idézi fel.

Hazatérve 1987-től egészen 2010-ig ismét a kiskunfélegyházi kórházban dolgozott. Munkáját szakmai igényesség, precizitás és hatalmas tapasztalat jellemezte. 2002-ben főorvosi kinevezést kapott, ami évtizedes, elkötelezett munkájának elismerése volt. Nyugdíjba vonulása után sem szakadt el a hivatásától: 2010. november 1. óta részmunkaidős nyugdíjas közalkalmazottként dolgozik a Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház szülész-nőgyógyászati járóbeteg szakrendelésén. Bár az osztályos ügyeket már fiatalabb kollégáira bízta, ma is aktív, és ugyanazzal a türelemmel, odafigyeléssel fogadja a pácienseket, mint ötven éve.

Fél évszázados pályafutása során végigélte a szülész-nőgyó-

gyászat óriási technikai és szemléleti átalakulását. Láttta, hogyan vált természetessé az ultrahang, a magzati diagnosztika, a HPV elleni védelem és a korai szűrés. A hetvenes évek egyszerű eszközei után ma már korszerű diagnosztikai módszerek segítik az orvosokat, de Rigó doktor szerint a legfontosabb nem változott:

– A gépek segíthetnek, de az igazi gyógyítás az emberi kapcsolatban rejlik. Az orvos feladata nemcsak a test, hanem a lélek gyógyítása is – vallja.

Úgy gondolja, hogy a nők egészségtudatossága fejlődött ugyan, de még ma sem elég erős. Tapasztalatai szerint sokan csak akkor fordulnak orvoshoz, ha már baj van.

– A szűrővizsgálat életet menthet, de ehhez bátorság és tudatosság kell. A megelőzés mindig könnyebb, mint a gyógyítás – mutat rá.

Hozzáteszi, hogy a társadalmi változások a női életutakat is megváltoztatták: a gyermekvállalás

kitolódott, és egyre több a késői terhesség, ami új kihívásokat hoz a szakmába.

A pályája során több mint ötezer magyar és ezer arab újszülött világra segítésében vett részt, de minden szülés külön élmény maradt számára. Férfiként nőgyógyászként dolgozni szerinte különleges hivatás.

– Ez a szakma bizalmat kér és bizalmat ad. Minden nap olyan történeteket hallunk, amelyekben ott van a félelem, a remény, a szegény és a boldogság is. Meg kell tanulni úgy hallgatni, hogy a másik ember érezze: nincs egyedül.

Dr. Rigó Imre nemcsak orvos, hanem családapa és nagypapa is. Két gyermeke és több unokája van, akikre büszkén tekint. Úgy véli, a család mindig a legnagyobb erőforrása volt.

Ötven év után sem veszítette el hivatásszeretetét. Bár már látta a szakma nehézségeit, a változásokat, a kihívásokat, a lelkesedése mit sem csökkent.

– Ha újrakezdeném, ma is orvos lennék, és ismét a nőgyógyászatot választanám. Ez nem egyszerű munka – ez életforma.

A hosszú évtizedek alatt sok minden változott, de egy dolog biztos maradt: a tisztesség, a szakmai alázat és az ember iránti tisztelet. Dr. Rigó Imre munkáját mindig ezek a fogalmak határozták meg. Nem véletlen, hogy ma is nagy szeretettel és elismeréssel gondolnak rá páciensei és kollégái. Mert ötven év után is minden mozdulatában ott van az orvos, aki nem csupán gyógyít, hanem szolgál – az életet, a hivatást és az emberséget.

V. B.

már találkozunk az interneten, mielőtt az iskolában szóba kerülne. Úgy gondolom, hogy nem zárhatjuk el őket ettől, az arany középutat kell megtalálni. Fontos, hogy a szülők figyeljék, mit és mennyit használ a gyerek, de legalább ilyen fontos, hogy játsszanak velük, meséljenek nekik. Nekünk, pedagógusoknak is egyre nagyobb a kihívás, hogy felkeltsük érdeklődésüket és fenntartsuk a figyelmüket. A digitális tábla már nem varázsolja el őket úgy, mint pár évvel ezelőtt, ezért igyekszek haladni a korral, korszerű eszközöket, módszereket használni tanórámon. De a személyes kapcsolódás még mindig működik, főleg a kicsiknél, ezért szeretek annyira ezzel a korosztállyal dolgozni.

– Követed az egykori tanítványaid sorsát?

– Természetesen. Kapcsolatban vagyok az osztályfőnökökkel, rendszeresen érdeklődöm, hogyan tel-

jesítenek a volt tanítványaim, mire lenne érdemes nagyobb hangsúlyt fektetni a későbbiekben munkám során. Pályám során előfordult az is, hogy elsőtől nyolcadik osztályig taníthattam egy csoportot – elő-

ször napközisként, majd német-tanárként. Különleges volt látni, ahogy kisiskolásokból kamaszok lettek. Két év után is kötődünk a gyerekekhez, mindig nehéz átadni őket, de nyolc év után elengedni

különösen megható. Sokszor még a nagy kamasz fiúk is könnyes szemmel jönnek oda a ballagáson köszönetet mondani. Ez az, amiért érdemes dolgozni.

Barta Dávid

A matematika sok ajtót kinyit az életben

A Móra Ferenc Gimnázium tanára, Bodnárné Laczkó Gyöngyi nem csupán matematikát és fizikát tanít: hitet és lehetőséget is ad a diákoknak. Kiskunfélegyháza Város Képviselő-testülete Elismerő Oklevelet adományozott számára, elhivatott pedagógiai munkája, a reál tárgyak népszerűsítése és a fiatalok támogatása iránti szenvedélyes hozzáállása miatt. A beszélgetésben szó esett pályakezdésről, türelemről, empátiáról és elhivatottságról.

– Hogyan indult el a pedagógusi pályája?

– Sokáig nem volt határozott elképzelésem, egyszerűen csak sodródtam. A gimnáziumban Kis Rozália tanárnő volt az, aki felfigyelt rám matematikából és fizikából, ő kezdett el terelni ebbe az irányba. Nem is nagyon fontolgattam más utat, egyértelműnek tűnt, hogy ezekből a tárgyakból felvételizek. Szegedre jelentkeztem, felvettek, elvégeztem az egyetemet és szerettem volna visszajönni Kiskunfélegyházára tanítani. A szüleim számára a tanulás mindig fontos volt, de nem volt konkrét elvárás. Feltettek az egyetemről, de rám bízta a döntést. A családban nem volt pedagógus, inkább a tanárain – különösen Kis Rozália – jelentettek mintát. Az ő precizitása és alapos szemlélete nagy hatással volt rám, ez lett a saját tanári alapállásom is.

– A reáltantárgyak tehát természetesen jöttek, de milyen érzés volt ezeket tanítani, különösen azoknak, akik félnek tőlük?

– Szerettem más tantárgyakat is, de a matematika és fizika könnyedén ment, nem kellett sokat készülnöm rájuk. Tanítani viszont egészen más, ott már nehézségek is jöttek. A matematika nem magolható, meg kell érteni, és ez sok diáknak kihívás. Főleg a fizika okoz félelmet, de a matekot is sokan mumusnak érzik. El kell jutniuk odáig, hogy lássák, a megértés nem csak velük született adottság, hanem tanulás és figyelem kérdése is. Nekünk, tanároknak meg kell találnunk, hogyan lehet ezt elérni náluk korosztálytól, osztálytól, előképzettségtől függően.

– Mindig is a Móra Ferenc Gimnázium volt a cél?

– Igen, ide szerettem volna kerülni, de először nem volt rá lehetőség. A közgazdasági szak-középiskolában tanítottam négy évig, aztán 1992-ben kerültem a gimnáziumba. Akkor még több volt tanárom is ott dolgozott, ami furcsa, de nagyon jó érzés volt. Azóta is itt vagyok, és büszke vagyok rá, hogy édesanyám, én és a két gyermekem is ebben az iskolában végeztünk.

– Tapasztal változást az évek során a tanulók hozzáállásában, tudásában?

– A változás tagadhatatlan, de ez nemcsak az oktatás miatt van, hanem a körülöttünk lévő világ gyors átalakulása miatt is. A digitális világ, az információáradat hatással van a gyerekek figyelmére, gondolkodásmódjára is. Az alapok – szövegértés, logika, gondolkodás – viszont nem változnak. Száz éve is ezek kellettek és harminc év múlva is szükség lesz ezekre. A matematika kiváló eszköz ezek fejlesztésére, ezért érzem úgy, hogy a tantárgy sokkal többről szól, mint számokról és feladatok megoldásáról.

– Milyen pedagógiai értékek mentén próbálta felépíteni a tanári pályáját, és mennyire változtak ezek az évek során?

– Az alapértékek nem változtak: szorgalom, becsület, kitartás, gondolkodás. Ezekre támaszkodom. A körülmények viszont változnak, alkalmazkodni kell. A digitális oktatás – különösen a Covid alatt – új lehetőségeket hozott. Egyértelműen kiderült, hogy a diákok szeretik az interaktív anyagokat. Ezek segítenek bevonni őket, főleg az alsóbb évfolyamokon. Nekünk is fejlődünk kell, új módszereket kell keresnünk és alkalmaznunk, de a első értékrend marad.

– A reáltantárgyak tanításán túl mit tart fontosnak?

– A pályaeorientációt. Nagyon fontosnak érzem, hogy megmutassuk a lehetőségeket. A matek sok ajtót kinyit, de sok diák nem ismeri ezeket a lehetőségeket, vagy félnek rálépni erre az útra. A tanár felelőssége, hogy irányt mutasson, főleg a lányoknak, akik még mindig kevesen vannak a STEM-területeken (természet-tudomány, technológia, mérnöki tudomány és matematika). A Nők a Tudományban Egyesülettel való együttműködésünk évek óta működik, több programjukba is bekapcsolódtunk. Olyan tapasztalatokat adnak ezek a programok, amelyek meghatározhatják a pályaválasztást, erre nagy szükség van.

– Régebben nem volt ennyire fókuszban ez a terület?

– A lehetőségek nem voltak ilyen kézzelfoghatók. Ma egy jó matekos lányról még mindig inkább azt gondolják, hogy közgazdász legyen vagy menjen bankba dolgozni. A műszaki pályákra ritkán gondolnak. Ez húsz éve is így volt és sajnos máig sem változott érdemben.

– Milyen érzés volt megtudni, hogy elismerésben részesül a várostól?

– Hála és öröm. Úgy éreztem, nemcsak nekem szól, hanem mindannyiunknak, akik a reáltárgyakat tanítjuk. Nagyon megtisztelő volt, hálás vagyok érte. De legalább ennyit jelent az is, amikor egy volt tanítvány visszajelez, hogy az egyetemen elsőre sikerült a matekvizsgálója, vagy nem kellett külön felkészítőre járnia. Ezek a visszajelzések legalább annyit érnek, mint egy díj, még több mint 30 év után is.

Barta Dávid

Gombaszezon szakértő szemmel

Magyarországon 2000–2500 gombafaj él, mégis sokan hiszik, hogy a gombahatározás egyszerű feladat. Sebestyén Zoltán gombaszakellenőrrel arról beszélgettünk, hogyan változott meg az idei szezon, milyen fajoknak lenne most itt az ideje, és miért veszélyes a gombafelismerő applikációban bízni. A félegyházi piacon kedden, pénteken és vasárnap 6 és 8 óra között van ingyenes gombavizsgálat.

– Van adat arról, hogy hányféle gombafaj létezik?

– Az emberiség mindössze a Föld összes gombafajának körülbelül tíz százalékát ismeri. Magyaror-

tapasztalt gombász az illatot és az ízt is fontosnak tartja, hiszen gyakran előfordul, hogy két ránézésre szinte teljesen azonos faj között kizárólag az íz árnyalata, például

folyamatosan terem. A 2025-ös év azonban különösen rendkívülivé vált, mert az őszi gyakorlatilag elmaradt: tartós meleg és száraz idő uralkodott, ami szinte minden gombaféle megjelenését visszafogta. A felborult időjárási helyzet az egész rendszert megzavarta, és alaposan rányomta bélyegét a szezonra.

– Vagyis vannak gombák, amelyeknek bár szezonja lenne, mégis hiányoznak?

idő ugyan képes arra, hogy gyorsabban tegye a növekedést és gyorsabb öregedésre kényszerítse a gombatesteket, de ettől még teremnének. Az eső hiánya viszont teljesen ellehetetleníti a megjelenést.

– Ha mégis próbát teszünk a felkutatással, hol érdemes most a környéken gombát keresni?

– Bárhol lehet próbálkozni, legyen szó erdőről vagy mezőről, de az ideai állapotok rendkívül gyengék. A helyi parkerdőből ugyan hoztak már be néhány példányt, különösen azokból a részekből, ahol nemrég ritkítás folyt, mert a bolygatott talaj néha kedvez bizonyos fajok megjelenésének. Általában a jó állapotú, idősebb nyárfások szoktak ígéretesek lenni, főleg ott, ahol tuskók is találhatóak, mert ezek környékén gyakran számíthatunk laskagombára.

– Mit tanácsol a gombagyűjtőknek? Mire figyeljenek?

– Elsősorban tanulják meg felismerni a fákat, mert a gombák szoros kapcsolatban állnak a gazdájukkal, és ennek ismerete nélkül nagyon nehéz biztosan meghatározni bármit. Az is fontos, hogy senki se menjen be kitáblázott magánterületre, és mindig tartsa be a két kilogrammos gyűjtési szabályt az állami erdőkben. Nejlön szatyor helyett érdemes papírtáskába vagy kosárba gyűjteni, és otthon száraz helyre kiteríteni, hogy ne melegegjen össze. A legfontosabb tanács mégis az, hogy ha bárki bizonytalan egy gomba felismerésében, vigye el szakellenőrhöz, hiszen a vizsgálat nélküli találgatás könnyen veszélyessé válhat.

– Mennyire lehet megbízni a gombafelismerő applikációkban?

– Semennyire. Az applikációk és a rossz minőségű fotók soha nem helyettesítik a személyes ellenőrzést. Fél évszázada gyűjtöm a gombákat, és még ma is minden nap tanulok valami újat, ezért felelőtlenség lenne csupán egy mobilalkalmazásra bízni akár az egészségünket, akár az életünket. Nemrégiben a szomszédomnál talált gombáról ötször is feltöltöttük ugyanazt a képet azonosításra egy applikációba, és az ötszöri próbálkozás mindegyike más-más fajt jelölt meg, ráadásul egyik sem volt helyes. Egy fénykép sokszor megtévesztő, mert nem mutatja meg a lényeges részleteket, így fotó alapján soha nem lehet teljes bizonyossággal meghatározni egy gombát. A szakmai közösségekben is az a közös álláspont, hogy a gombát mindig el kell vinni szakellenőrhöz, ha valaki fogyasztani szeretné.

G. E.

szágon legalább kétezer-kétezeröttszáz él, bár ezt a számot soha nem lehet teljes bizonyossággal megadni, mivel mindig akadnak olyan fajok, amelyeket csak egy-egy elszigetelt termőhelyen találunk meg. Éppen emiatt nem érdemes elvárni egy szakembertől, hogy ránézés alapján, minden további vizsgálat nélkül pontos faji meghatározást adjon. Saját tapasztalatom alapján nagyjából ötszáz olyan gombafaj van, amelyet felismerek, de még ezek esetében is gyakran szükség van alaposabb vizsgálatra, mert a határozás során rengeteg apró különbség számít.

– Milyen tulajdonságok alapján lehet azonosítani a gombákat? A szín például segít?

– A szín csupán egyetlen tényező a sok közül, és önmagában sohasem elég. A morfológiai tulajdonságok egész sora alkotja a felismerés alapját: figyelembe kell venni a gomba teljes alak felépítését, a kalap formáját és felületének jellegét, a lemezek elhelyezkedését és szerkezetét, a tönk felépítését, valamint a spórapor színét is. A

egy enyhe csipősség képez különbséget. A felismerés tehát olyan sokrétű folyamat, hogy egyetlen tulajdonság soha nem elég a biztos határozáshoz.

– Segít-e, ha a gyűjtő elmondja, hol szedte a gombát?

– A termőhely ismerete elengedhetetlen, hiszen számos olyan faj létezik, amely kizárólag erdőben fordul elő, míg mások csak mezőkön vagy gyepeken élnek. Ezen felül az sem mindegy, hogy milyen erdőtípusban található a gomba, mert a különböző fafajokhoz kötődő gombák nagyon határozottan ragaszkodnak a gazdájához. Mege-szik, hogy valaki akácost emleget, miközben valójában nyárfák állnak ugyanott. Ezért fontos, hogy mindig felfelé is nézzünk, mert a gomba és a föllette álló fa kapcsolata meghatározó szerepet játszik a faj azonosításában.

– Mikor van gombaszezon?

– Az év minden szakában, hiszen léteznek tavaszi, nyári, őszi és téli fajok is, sőt néhány olyan faj is akad, amely kedvező körülmények között tavasztól egészen őszig

– Normál időjárási körülmények között az erdőkben és a gyepeken egyaránt tömegesen kellene előfordulniuk az olyan jellegzetes fajoknak, mint a nagy őzlábgomba, amely ilyenkor rendszerint hatalmas számban nő. Ugyanez igaz a különféle fenyvesekhez kötődő fajokra, például az ízletes rizikére vagy a fenyőtínórú több képviselőjére. A lila pereszkeknek és a lila tönkű pereszkeknek is tipikus időszakuk lenne a gyepterületeken, de idén ezekből sem érkezett szinte semmi. A mezei szegfűgombát például egyszer sem hoztak be vizsgálatra, ami teljesen szokatlan. Más fajok, mint például az ördögcszékér-laska vagy a gyapjas tintagomba, csak alig és rövid ideig mutattak megjelenést. A késői laskagomba ugyan jobban bírja a szárazabb körülményeket, mivel fán terem, de ez a faj is sokkal gyengébben hozza a termést.

– Milyen időjárást szeretnek a gombák?

– A gombák számára a nedvesség a legfontosabb tényező, minden más csak másodlagos. A melegebb

Újabb öt évre bizalmat kapott Abonyi Szilvia könyvtárigazgató

Az elmúlt öt évben a könyvtár infrastrukturális, szakmai és közösségi szinten is látványosan fejlődött. A megújult gyermekkönyvtártól a digitális szolgáltatásokig, a zöld szemléletű programoktól az országos elismerésekig számos eredmény fémjelzi az intézmény munkáját. Abonyi Szilvia újraválasztott igazgatóval a mögöttünk álló időszakról, a jelen kihívásairól, a mesterséges intelligencia szerepéről és a jövőbeli tervekről beszélgettünk.

– Öt évvel ezelőtt átfogó fejlesztési tervekkel kezdte el az igazgatói munkáját. Most, a megerősített bizalom után, hogyan értékel az elmúlt időszakot?

– Szerencsére elmondhatom, hogy a tárgyi, technikai és infrastrukturális fejlesztések tekintetében egyaránt sikerült előrelépést elérnünk. Megújult a gyermekkönyvtárunk teljes bútorzata és festése, korszerűsítettük a rendezvény- és kiállítótermünk világítását. Számos új eszközzel – például projektorral, kamerával, notebookkal, sőt elektromos kerékpárral – gazdagodtunk. A kölcsönzői tér klimatizálása is elkezdődhetett, az udvarunk pedig örökzöldekkel szépült.

Folyamatosan megújul gyűjteményünk is, 2024 végén 89 254 dokumentumot tartottunk nyilván, összesen 119 millió forint értékben. Beszerzéseink 20 százaléka közvetlenül olvasói kérések alapján történt, ami jól mutatja, hogy igazodunk a használói igényekhez.

A szolgáltatásokban és a közösségi életben is sok újítás történt. A legnagyobb ugrást a digitális szolgáltatások hozták: a TextLib mobilapplikáció, a digitális olvasójegy bevezetése, a wifi lefedettség teljes körű kiépítése és a közösségi médiában való aktív jelenlét mind hozzájárult ahhoz, hogy a könyvtár virtuálisan is közösségi térre váljon.

De legalább ilyen fontosnak tartom a Gondolkodj okosan! programunkat, amely a zöld szemléletet hozta közelebb az olvasókhoz, valamint a Meseláda szolgáltatást, amely nyolc óvoda és egy bölcsőde bevonásával a korai olvasóvá nevelést segíti.

– A digitalizáció és a mesterséges intelligencia ma már a könyvtárakat is eléri. Lehetőséget vagy veszélyt rejtenek?

– A mesterséges intelligencia nem ellenség, hanem új eszköz a könyvtárak kezében.

A jövőben az országos és világi trendeket követve erősödnünk kell a digitális szolgáltatások terén, a

könyvtárak egyfajta digitális központokká kell válnanak. Hosszú távú cél tehát a digitális gyűjtemények és a mesterséges intelligencián alapuló keresőrendszerek beépítése szolgáltatásainkba, hogy az olvasók bárhol, bármikor hozzáférhessenek a tudáshoz.

Ugyanakkor célunk az is, hogy a lakosságot is felkészítsük a digitális ügyintézés korszakára, például digitális segítségnyújtással és e-ügyintézési pont kialakításával, hiszen 2030-ra az ügyintézés 60 százaléka várhatóan online zajlik majd.

Az önkiszolgáló kölcsönzés technikai feltételeinek megteremtése is cél, akárcsak az egyes programok online közvetítés. Terveink között szerepel az online beiratkozási lehetőség megteremtése, az e-könyvek, hangoskönyvek, digitális tartalmak távoli elérésének biztosítása, akár egy webáruház létrehozása a használt könyvek és kiadványaink értékesítésére. Emellett elektronikus adatbázisokat és online magazin-hozzáférést is biztosítanánk. Persze mindez forrásigényes, melyhez első sorban pályázatokra, támogatókra lenne szükség.

Ugyanakkor nagyon fontos, hogy az emberi tényező, a könyvtáros személyes jelenléte, az olvasóval való kapcsolat megmaradjon. A

technológia kiegészítheti, de nem pótolhatja ezt a személyes kapcsolatot és azt a közösségi élményt, amit a könyvtár ad. Tapasztaljuk, hogy egyre többen szeretnék a digitális özőnből, túlterheltségből kivonni magukat, melyre a könyv kézbevétele megoldást nyújt. A könyvek egyre inkább prémium élményt biztosítanak az olvasóknak, a könyvtár erre kiváló, olcsó megoldás.

– A digitális tudásközpont kialakítása mellett milyen egyéb irányokba szeretné fejleszteni az intézményt?

– A célom, hogy a könyvtár a város kulturális és közösségi életének egyik legfontosabb bázisa maradjon, egy nyitott, zöld szemléletű és tudásalapú intézmény, amely képes lépést tartani a kor kihívásaival. A könyvtár már nemcsak könyvkölcsönző, hanem élő közösségi színtér és találkozóhely is. A jövőben még több olyan programot szeretnénk, amely összekapcsolja a generációkat, de sokan igénylik a neves írókkal és előadókkal szervezett találkozókat is, ezért erre is próbálunk forrásokat találni.

Fenntartható és zöld könyvtárként működni továbbra is szívügyünk. A következő ciklusban szeretnénk még tudatosabb, energiahatékonyabb intézménnyé válni. Bővíteni szeretnénk a hulladéksökkentő és újrahasznosító akcióinkat, új gyűjtőpontokkal, közösségi műhelyekkel. Zöld közösségek létrehozását is tervezzük. Bevezetnénk a „Dolgok könyvtárát”, ahol nemcsak könyvet, hanem például telefontöltőt, társasjátékot vagy diafilmvetítőt is lehetne kölcsönözni.

A kulturális örökség és a helyi identitás őrzőjeként is fontos feladatunk van. A helytörténeti gyűjtemény fejlesztésével, lehetőség szerinti digitalizálásával és bemutatásával a múlt értékeit tennénk elérhetővé a jelen és a jövő generációi számára.

Összességében egy digitálisan korszerű, zöld szemléletű, közösségépítő és értékőrző könyvtárat képzelek el. Olyat, amely egyszerre modern és emberközel, és amelyre a város minden lakója büszke lehet. Ezek az elgondolások természetesen első sorban irányvonalak, melyek eléréséhez a megfelelő körülmények és feltételek megteremtése az elsődleges feladat, nem utolsósorban pedig annak az az összetartó és támogató munkatársi háttérnek a megtartása, akiknek az eddigi munkájukért is végtelenül hálás vagyok.

30 éves a Petőfi Sándor Polgárőr Egyesület

A Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Polgárőr Egyesület november 21-én tartotta meg fennállásának 30 éves jubileumi ünnepségét, amelyen az elmúlt három évtized szolgálatát, eredményeit és kihívásait összegezték.

Az eseményről az egyesület jelenlegi elnöke, **Balla László** és **Kertész Zoltánné** titkár számolt be, akik hangsúlyozták: a jubileum jóval több egy egyszerű évfordulónál – ez a nap harminc évnyi kitartás, felelősségvállalás, önkéntes munka és embert próbáló helytállás méltó megünneplése. Felidézték, hogy az egyesület 1995. november 27-én alakult meg tizenhét fővel, olyan emberekkel, akik már akkor is a közösség érdekeit helyezték a sajátjuk elé. Az alapítók közül sajnos már nem él: **Tóth István**, **Keserű Pál**, **Doktor Pál**, **Drozdik János**, **Illés Imre**, **Marcényi Csaba** és **Török János**, munkásságuk azonban továbbra is meghatározó része a polgárőrség történetének. Az alapító tagok közül ma is aktív: **Koncz József**, **Seres Balázs**, **Holló-Szabó István**, **Drozdik János** (nem azonos fentebb említett névrokonával) és **Fekete István**, utóbbi a mai napig vállal szolgálatot, példát mutatva elhivatottságból és kitartásból.

Balla László kiemelte, hogy az egyesület mindig a város lakóiért dolgozott, csendben, szerényen, sokszor láthatatlanul, mégis pótolhatatlan munkát végezve. A polgárőrök hétvégéket, ünnepnapokat és éjszakákat áldoztak fel rendezvénybiztosításra, bűnmegelőzési feladatokra, utcazárásokra, eltűnt személyek felkutatására, idősek támogatására, és számos olyan teendőre, amelyekről a lakosság sokszor mit sem tud, mégis elengedhetetlenek a közbiztonság fenntartásához. Ahogy az elnök fogalmazott: közösség nélkül nincs polgárőrség, polgárőr nélkül pedig nincs biztonság.

A harminc év történetéhez hozzátartoznak azok az elismerések

is, amelyekre az egyesület méltán lehet büszke. 2005. június 25-én a Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Polgárőr Egyesület rendezte meg a Bács-Kiskun Megyei Polgárőr Napot, mégpedig minden résztvevő meglepésére. Ugyanebben az évben a város önkormányzata a Városalapítók Napja alkalmából Kiskunfélegyházáért kitüntetett címet adományozott az egyesületnek. A 2010-es Petőfi-emlékévben a polgárőrség felvette **Petőfi Sándor** nevét, 2015-ben pedig – a XXI. Országos Polgárőr Napon, Komló-Sikondán – **Pintér Sándor** belügyminisztertől vehette át képviselőjük a Polgárőr Város címet.

A jubileum alkalmával köszönetet mondtak mindazoknak, akik hozzájárultak az egyesület munkájához. Balla László külön kihangsúlyozta Marcényi Csaba érdemeit, aki 28 éven át vezette az egyesületet, és akinek halála nagy veszteséget jelentett a közösség számára. Hozzátette: a polgárőrök családtagjai is óriási szerepet játszanak abban, hogy a szolgálat működhessen, hiszen türelemmel viselik, hogy szerettük gyakran éjszaka vagy ünnepnapokon indul útnak. Köszönet illeti a rendőrséget, az önkormányzatot, a tűzoltóságot, a mentőszolgálatot és a civil szervezeteket is, hiszen – mint fogalmazott – a sikerek közösek: mind együtt dolgoznak Félegyháza biztonságáért.

A 2025-ös év a sikerek mellett fájdalmas veszteséget is hozott: elhunyt a térség kistérségi koordinátora, **Vizi Sándor**, aki sok éven át támogatta az egyesület munkáját. A szolgálati adatok azonban arról árulkodnak, hogy a polgárőrök továbbra is rendkívül

aktívan dolgoznak. Az elmúlt időszakban hozzávetőlegesen 6000 szolgálati órát teljesítettek: ebből mintegy 1400 órát a városi rendezvények biztosítása tett ki, körülbelül 1000 órát a rendőrséggel közös utcazárások, tanyaaakciók és eltűnt személyek keresése. Emellett 1200 órát fordítottak sport és iskolai rendezvényekre, halottak napi forgalomirányításra, valamint további 1000 órát a lovas szolgálatra. A polgárőrség neve mára egyet jelent a megbízhatósággal, a szakértelemmel és a közösség iránti elhivatottsággal.

A jövőre vonatkozó tervek között Balla László a fiatalítás fontosságát emelte ki. Mint mondta, jelenleg körülbelül 50-60 fő tartozik az egyesülethez, közülük 40-en aktívak, és szeretnék, ha a 18. életévüket betöltött, elhivatott fiatalok is csatlakoznának hozzájuk.

Az elnök szerint elengedhetetlen az eszközpark fejlesztése, a járművek korszerűsítése és a képzések erősítése is, ugyanis a modern kor újfajta kihívások elé állítja a közösséget – legyen szó digitális fenyegetésekről, bűnmegelőzésről vagy a lakosság vagyonbiztonságának védelméről.

Az egyesület munkáját és a jubileumi megemlékezést széleskörű támogatói összefogás segítette, ami nagyban hozzájárult a rendezvény méltó megvalósításához. A 30 éves évforduló lebonyolítását többek között **Dencs Zoltán**, a Dél-100 Kft., a Nor-Bike Kerékpár Szaküzlet és Szerviz, **Bajzák Andrea**, **Marton Péter**, a Dóri Dekor, valamint **Kővágó Melinda** és **Kővágó György** támogatta, továbbá a város önkormányzata is jelentős segítséget nyújtott az ünnepi esemény megszervezéséhez.

Balla László személyes visszatekintésében elmondta, hogy alpolgármesterként számos rendezvé-

nyen tapasztalta meg a polgárőrök fegyelmezett, önzetlen munkáját. Elárulta, hogy 2023 elején Marcényi Csaba őt kérte fel utódjául, majd az elnök halála után a tagság titkos szavazáson bízta meg a feladattal. Hosszas gondolkodás után vállalta el a tisztséget azzal a feltétellel, hogy Kertészné Ági továbbra is ellátja a titkári feladatokat.

A jubileumi ünnepség végén az elnök arra emlékeztette a jelenlévőket, hogy a polgárőrség munkáját nem a dicsőség vagy a reflektorfény teszi értékessé, hanem az, hogy tagjai minden nap készen állnak arra, hogy megvédjék a város lakóit és értékeit. Hangsúlyozta, hogy büszke a közösségre, minden egyes tagra, és arra, hogy harminc év szolgálat után együtt ünnepelhetik az egyesület múltját és jövőjét.

Az esemény zárásakor több polgárőr munkáját is elismerték.

Elismerő oklevelet kapott: **Mészáros Ferenc**, **Botka István**, **Feketéné Markót Julianna**, **Pap Lajos**, **Csóke Dávid**, **Gyalog István**, **Kónya Csaba** és **Papdi Zsuzsanna**.

A 30 éves Polgárőr Oklevelet **Koncz József**, **Holló Szabó István**, **Seres Balázs**, **Fekete István** és **Drozdik János** vehette át.

A 25 éves szolgálati jubileumot **Kertész Zoltánné** elismerése jelezte, míg a 20 éves Polgárőr Oklevelet **Sárdi Tibor** és **Dékány Ferenc** kapták.

A 15 éves szolgálatért **Kertészné Huszik Zita** és **Feketéné Markót Julianna** részesültek oklevélben.

A 10 éves Polgárőr Oklevelet pedig **Kővágó György**, **Papdi Zsuzsanna**, **Rakovszky Zsolt**, **Dongó József**, **Fábián Zsolt**, **Sallai Zsolt** és **Flóring József** vehette át, elismerve hosszú éveken át végzett önkéntes munkájukat.

V. B.

Mindenhol otthon volt, de igazán csak Félegyházához tartozott

Dr. Tarjányi József sokrétű tevékenységéhez a tudásvágy, a kultúra iránti szenvedélyes rajongás és a szülőföldhöz való mély kötődés teremtette meg az alapot. Gyerekkora Kiskunfélegyházán telt, ahol már nagyon fiatalon kialakult benne az a lokálpatrióta érzés, ami máig belső irányítúként szolgál számára.

– Bárcsak mindenki lokálpatrióta lenne – vallja sok évtizednyi élet- és munkatapasztalattal a háta mögött.

Gyerekkorának egyik meghatározó élménye volt, amikor édesapja elvitte őt Szarvas István nyugdíjas főépítészhez, aki a félegyházi környék térképeit és rajzait mutatta meg neki. István gyűjtötte a bogarakat, és a fiatal József számára ez a világ lenyűgöző volt. A gyűjtemény tárolására szolgáló dobozokat sajátkezűleg készítette, mégpedig olyan profin, hogy azok a károkozótól is megvédték az apró kincseket. Akkor még nem sejtette, hogy ez a kíváncsiság és precizitás később a szakmai pályáját is meghatározó módon formálja.

A cirkusz már gyerekkorában elbűvölte, de nem csupán a porond látványa ragadta meg. A mai PG melletti lakótelep helyén akkoriban üres tér állt, ahová megérkezett egy vándorcirkusz. József örömmel hordta vödörrel a vizet az állatoknak, ám leginkább az ér-

dekelte, hogyan zajlik az előadások szervezése. Figyelte a színpalak mögötti munkát, a bohóc színrelépését, a zenekar fanfárját, az állatok produkcióit, az artisták mutatványait – és csodálta a szervezést, a közönség becsalogtatásának és a műsor felépítésének művészetét. Ez a komplexitás, a háttér munka összetettsége olyan mélyen hatott rá, ami egész életében visszatérő elemként kísértte.

1950-ben kezdte tanulmányait a Petőfi Sándor Általános Iskolában, majd a Tanítóképző gyakorló iskolában folytatta, később pedig visszatért az akkor már Petőfi-gimnáziumba, ahol reálosztályba került. Matematikát, fizikát és irodalmat tanult, de nem mindenki hitt benne: egyik tanára azt mondta neki, hogy „ügysem vesznek fel az egye-

temre”. Egy évig valóban tehenészetben dolgozott, ám ez az időszak sokat adott neki. Megtanulta becsülni a vidéki élet valóságát és a mezőgazdasági munka mindennapos kihívásait. Katonai szolgálatát Városföldön töltötte, majd az útja végül a növényvédelemhez vezetett. Állatorvos szeretett volna lenni, de végül növényorvos lett – és ma már úgy véli, ez így volt rendeltetve.

A Debreceni Agrártudományi Egyetemen szerzett diplomát, majd külgazdasági szakmérnökként is tovább képezte magát. Szakmai pályáját a Hoechst magyarországi képviseletén kezdte 1974-ben, később az angol ICI cégnél járta az országot kutatóként és előadóként. 1985-ben Bécsbe került, ahol kilenc éven át

dolgozott az American Cyanamid kelet-európai központjában. 1994-ben kiköltözött a Fertő tó partjára, Sásónyba (Winden am See). Nyugdíjba vonulásáig az ISK Biosciences Europe S.A. egyik regionális vezetőjeként tevékenykedett, így Európa mezőgazdasági innovációinak élvonalába került.

Otthona könyvtárában ma mintegy 8500 kötet sorakozik, aminek része egy kivételes Petőfi-gyűjtemény régi képekkel, könyvekkel és értékes emlékekkel.

Bár élete három fő helyszínen – Kiskunfélegyházán, Budapesten és Bécsben – zajlott, szíve mélyén soha nem távolodott el a szülővárostól. Készítette az útmenti keresztetkről a fényképeket, amikből egy albumnyi anyaga lett. Rendszeresen tart helytörténeti beszélgetéseket, és úgy véli: az elidegenedés korában különösen fontos megőrizni a közösségeket összetartó értékeket.

Mindmáig aktív életet él. Teniszeznek, sportol, utazik – szerinte a hosszú élet titka a társadalmi munkában, a szerencsében és a folyamatos aktivitásban rejlik. A tudomány, az irodalom és a történelem iránti szenvedély ma is ugyanúgy hajtja, mint fiatalokorban a cirkusz varázsa vagy a múzeumba illő lepketároló dobozok készítése.

Dr. Tarjányi József élettörténete azt példázza, hogy az ember bárhova jut el, bármilyen magasra emelkedik, a gyökerei mindig visszavezérlik a szülőföldhöz. Számára a lokálpatriotizmus több mint kötődés: életforma. Ezzel hiteles és megszívlelendő példát mutat korunk gyökeresztett emberének.

Megnyílt a Rendesek kiállítása

Jókedvű, baráti és családi hangulatban nyílt meg a Rendesek című kiállítás november 26-án, a Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtárban. A látogatók már érkezéskor érezték azt a felszabadult, vidám rezgést, amely végigkísérte az egész délutánt.

A megnyitón Kószó István, a szegedi PUS Galéria vezetője köszöntötte a jelenlévőket. Derűs, önironikus megjegyzéseivel hamar mosolyt csalt mindenki arcára. Tréfásan „naiv galériásnak” nevezte magát, hiszen – mint mondta – sosem tanult művészettörténetet, mégis lelkes rácsodálkozással figyeli a műveket. Hozzátette: majd

az idő eldönti, hogy a látogatók mit éreznek meg ebből a különleges világból.

A társaság, amely Balatonrendesen verődött össze, különösen

inspiráló kompániának bizonyult – innen ered a kiállítás címe is. A közös alkotófolyamat messze nem volt csendes: sokkal inkább nevetős, borozós, táncos, igazi „rendes”

együttlét, amelyben lassan kialakult egy közös ritmus. Ez a ritmus formálta egységgé a hét alkotó – Berezcki Kata, Anna Riabchevskaia, Balogh József, Horvát Ágnes, Hamerli Judit, Hermkens Edit és Váraljai Vivien – műveit.

A tárlat sokszínű, mégis harmonikus világot mutat be. Minden kép egy-egy látásmód, egy személyes történet, mégis együtt alkotnak friss, jó energiát árasztó egészet. A képek megvásárolhatók: aki hazavisz egy művet, az nem csupán egy tárgyat visz magával, hanem tanújelét adja saját egyediségének és annak, hogy képes befogadni ezt a különleges, játékos, mégis mélyreható művészeti világot.

A Rendesek kiállítás a könyvtár kiállítóterében december 31-ig várja az érdeklődőket.

V. B.

Amikor életre kel a családi legendárium

Habcsók – majdnem – brutális komédia címmel jelent meg Lezsák Sándor József Attila-díjas író, az Országgyűlés alelnöke legújabb kötete, aminek bemutatóját november 27-én, csütörtökön rendezték meg a Petőfi Sándor Városi Könyvtárban. A szerzővel Hajagos Csaba történész, a Katona József Múzeum történeti-néprajzi osztályvezetője beszélgetett.

A megjelenteket Kállainé Vereb Mária, a Móra Ferenc Közművelődési Egyesület elnöke, nyugalmazott könyvtárigazgató köszöntötte és egyúttal bemutatta a közművelődési egyesület keretein belül megalakult Kun Félegyházi Kör tagjait: Fekete Beatrixot, Kisé Juhász Ilonát és Szűts Tamást. Előadásukban a kötetből hallhatta a közönség egy részletet az esemény kezdetén.

Lezsák Sándor műve 1697. június 15-ére repíti vissza az olvasót, Berethalomra, a történelmi Királyföld valaha szászok lakta településére. Hajagos Csaba kérdésére a szerző elmondta, hogy valójában a mű egy családi legendárium, a történetek valóságélményei alapján születtek. Elmondta, hogy ő

több mint ötven éve él nagyon szép házasságban feleségével, és nem is tudja könnyen elfogadni egy házasság széthullását. A könyv alapjául szolgáló történet a szászok földjéről való, ahol több mint háromszáz évig nem volt válás. Ennek az oka, hogy az esperes maga mellé rendelte a házaspárt és kötelezte őket arra, hogy egy válászában tölt-

senek el némi időt és csak utána választja el őket. Ez egy gyógyító válászoba volt, ahol csupán egy asztal, egy szék, egy ág, egy tányér, egy kanál volt, így kellett boldogulni a párnak. Ennek a vidéknek az életét és erkölcsét próbálta felidézni könyvében, ahol együtt élt akkoriban három nemzet: a szászok, a magyarok és a székelyek.

Az est során megismerhette a közönség a „varázslatos habcsók” történetét, amelyből, ha a készítője megkínált valakit, az azonnal beleszeretett. Fény derült a boldogság katedrális szerepére is, és megtudhatták a megjelentek, hogy ki az a kisgyermek, aki nekiment a jövő hétnek.

Z. A.

Emlékezés díszpolgárainkra

A város díszpolgárait ünnepelték november 20-án, a Petőfi Sándor Városi Könyvtárban. Az eseményen a Móra Ferenc Közművelődési Egyesület tagjai méltatták azon díszpolgárok életét, munkásságát és szellemiségét, akiknek kerek születési vagy halálozási évfordulójuk van. Az est során Illésy István, Tulit Péter, Solti Károly, báró Beniczky Ferenc, Jókai Mór, Zámbo Dezső, dr. Marschalek György és Kerék Csaba kerültek a középpontba.

A megjelenteket Kállainé Vereb Mária, az egyesület elnöke köszöntötte hangsúlyozva, hogy a díszpolgárok példaértékű életet éltek, és munkásságuk számunkra is inspirációt jelent.

– A Móra Ferenc Közművelődési Egyesület alapszabályában már a kezdetektől kiemelt feladatként említi a városhoz kötődő jeles személyiségek, különösen

a díszpolgárok emlékének ápolását. Ennek szellemében adtuk ki a munkásságukat bemutató könyveinket 2007-ben és 2017-ben – fogalmazott.

A díszpolgárok életének és munkásságának állomásait az egyesület tagjai – Tóth Istvánné, Fekete Beatrix, Kapus Béláné, Kisé Juhász Ilona, Kállainé Vereb Mária és Seres Judit – ele-

venítették fel. A műsort Tóth Istvánné nyugalmazott középiskolai tanár, az egyesület elnökhelyettese állította össze. Közreműködött Kiss Ákos Jenő dalénekes és Monostori Márk, a Kiskunfélegyházi Szent Benedek PG Két Tanítási Nyelvű Technikum és Kollégium diákja.

Illésy István középiskolai magyartanár volt, aki generációkat

inspirált versmondásra, irodalmi önképző köröket vezetett, hosszú pályafutását Kiskunfélegyházán töltötte. Tulit Péter testnevelő tanárként kezdte munkásságát, és jelentősen hozzájárult a helyi sportélet fejlődéséhez: testnevelő gimnázium megszervezése, tornászok nevelése mellett olyan atlétákat támogatott, mint az olimpiai bajnok Zsivótzky Gyula. Solti Károly a magyar nótá utazó nagykövete volt, félegyházi születésű énekes, akinek hangját felvételek őrzik, és akire a város ma is tisztelettel emlékezik. Báró Beniczky Ferenc a helyi közéletben játszott kiemelkedő szerepet, Jókai Mór pedig írói örökségével gazdagítja a város életét. Zámbo Dezső egyházi szolgálatot végzett, dr. Marschalek György orvosként segített sokakat, míg Kerék Csaba tanárként és nevelőként hagyott maradandó nyomot Kiskunfélegyháza közösségében.

Az ünnepségen a félegyháziak újra közösen álltak meg egy pillanatra, és emlékeztek azokra, akik életük munkájával gazdagították közösségünket.

G. E.

Harangjaink ünnepére (6.)

1925. szeptember 27-én tért vissza Kiskunfélegyházára az első világháborúban elrekvirált (hatóság által lefoglalt) 8 harang újonnan megöntött utóda, amire szinte az egész város megmozdult. Ilyen horderejű esemény ebben a témában se azelőtt, se azóta nem volt. Cikksorozatunk utolsó részében áttekintjük az azóta eltelt 100 év eseményeit.

Az elmúlt évszázad történéseiről

Miután szerencsésen helyére került a 8 harang, szépen dolgoztak – 3 évig! Ekkor az Ótemplom még eredeti, csaknem 150 éves fa harangszéke megrogyott, hónapokra leállt minden. Több pályázat közül a **Slezák László**-féle acélgerendás megoldást választották, ami máig szolgál.

Egy év után, 1929 tavaszán végül minden helyreállt, minden működött, és elmúlt a II. világháború is. Valamikor 1951 és 1960 között az Újtemplom tornyából eltűnt a 280 kilós, az Ótemplom tornyából pedig a 660 kilós harang. Magyarázat vagy nyom azóta sincs.

Öröndetes, hogy legalább az Újtemplom többi harangja azóta is a helyén van. Sőt, a legutóbbi, 2025 tavaszi statikus és harangszakértői vizsgálat nem talált kifogásolni valót, még az eredeti, 145 éves fa harangszéken sem.

Az Ótemplom harangjainak mozgalmassabb élete volt. 1968-ban a Szent István (420 kg) harang repedt meg, majd 1988-ban a nagyharang (1540 kg). Mind a kettőt újra kellett öntetni. 2000-ben a nagyobbik ősi, 1743-as kisharang (70 kg) ment tönkre, ami helyett cserébe kaptunk egy újat. 2004-ben pedig az 50 éve eltűnt, 660 kilós pótlódott magánadományból, egy vadonatúj, 848 kilós Szűz Mária haranggal.

2005-ben a templom ajándéka kapott Németországból egy Szent József nevű 80 kilós, 1716-ban Münchenben öntött, egyébként kiváló állapotú lélekharangot. Emiatt

a 2000-ben cserébe kapottat továbbadták Pálmonostorára, a Sárka majorba.

A Majsai úti külső iskolához vizsakerült kisharang három évtizedig a helyén volt. Ekkor átköltöztették **Ruskó Antal** tanyájához, ahol újabb 35 évet szolgált **Franciska néni** közreműködésével. Ezután a 20 évre funkcióját veszített Szent László harang több évnyi „idegenbeli kirándulást” követően, kiváló állapotban, de – egyelőre – bekerült a Kiskun Múzeumba.

Végül napjaink aktuális történéseiről

A fentebb említett tavaszi statikus és harangszakértői vizsgálat az Ótemplomnál érdekes jelenséget fedezett fel. A 420 kilós harang sajátfrekvenciás lengéséhez – ami 21 éve változatlan – mintha elkezdett

volna közelíteni a torony sajátfrekvenciás lengése.

Michael Plitzner (a képen jobbról), a harangtudományok doktora által vezetett speciális mérés-sorozat azonban egyértelművé tette, hogy a torony, mint építmény továbbra is stabil. Viszont a harangszék bólintó mozgása erősödött fel, ahogy – az igénybevétel és a rozsdá miatt is – fárad az anyaga. Ez oda vezetett, hogy a 420 kilós harangot azonnal le kellett kötni a rendszerről, mert az ő lengése 1,8 százalék távolságra van a toronyéhoz. A bevett gyakorlat szerint ez a távolság 10 százalékon túl kell legyen! A többi harang „üzemidejét” pedig drasztikusan csökkenteni kényszerültünk.

Többszöri elemző megbeszélés és kalkuláció után az egyháztá-

Harangszakértők a toronyban

nács testülete elfogadta a szakértői ajánlást: 97 év után új, emeletes harangszék kell! Két harang lengését pedig lassítani szükséges, nehogy azonos frekvencia alakuljon ki a három „érintett fél” között. Fizikából mindannyian tanultuk és ismerjük a jelenség következményét...

Az emeletes harangszék nem új dolog, évszázadok óta használják, főleg karcsú tornyoknál. A számítógépes „szimulációs terhelési próbák” azt mutatják, hogy ennél a toronynál is igen ajánlott ennek a beépítése, megtartva a mostani lengetési irányt. Főleg, mert: 1: nem ismerjük pontosan az építmény alapzatát, altalaját, 2: 18 méteren át nincsen(!) köztes földem, 3: a mostani, nagy terpesztésű harangszéken jelentkező csavaróerő a falazatra is komoly hatással van, 4: a lengésirány 90 fokkal történő fordítása elkövetkező árokat okozna.

Ezekkel egyidőben a vezérlés is megújul: beszerelik az Újtemplomban már 8 éve működő, teljesen digitalizált rendszert. Ez minden haragnál lehetővé teszi – többek között – a hirtelen rántású helyett az úgynevezett lágy indítást és fékezést. Továbbá – maximálisan kímélendő a karcsú toronyépítményt – minden harang és az új harangszék közé nagyteljesítményű rezgécscsillapítás kerül. Irány a következő 150 év! Aztán majd meglátjuk...

A szerző köszönetét fejezi ki mindenkinek, aki érdeklődésével, lehetőségeivel, ismereteivel, a megőrzött dokumentumainak rendelkezésre bocsátásával hozzásegített ezen megemlékezés-sorozat létrejöttéhez!

Áldott Ünnepeket kíván minden kedves olvasójának:

Szabó-Szűcs József

A fotón az az állapot látható, amit felváltana az új, emeletes harangszék

A fenti két fotó a harangszék lábainak jelenlegi állapotát mutatja. Éppen hogy össze nem roskadnak...

A megkerülhetetlen klímaalkalmazkodás – 6. rész

AMIRE A FÁK TANÍTANAK

Egy nagytudású erdész jegyezte meg, hogy emberi „kultúránk az erdő irtásával kezdődött és csak az erdő megtartásával maradhat fenn”. Az erdő az élet bonyolult rendszere, a legkülönbözőbb élőlények ma még ismeretlen, számunkra láthatatlan, de csodálatraméltó közössége. A legtöbben az erdőben meglátják, hogy a fák nagy túlélők. Mintha tanítani akarnának nekünk valamit. A négy milliárd éves földi élet átvészelt jégkorszakokat, száraz melegeket, áradásokat, vulkánkitöréseket ... – és mégis fennmaradt. Leglátványosabban a fák demonstrálják ezt számunkra. Titokzatos túlélési stratégiáikat nem igazán ismerjük, de szépségükre rácsodálkozva, abban gyönyörködve megsejthetünk belőle valamit.

A városi környezet sajnos nem az erdő biztonságos és segítő közössége, itt magányos küzdelem folyik. Ezért a küzdésért érdemes ismerkedni velük, a mellettünk küzdőkkel: néhányan mindig is itt éltek körülöttünk, mások távoli tájakról érkeztek, hogy itt a közösségbe illeszkedve otthonra leljenek. Néhány kedves ismeretlen ismerős, akikkel megbarátkozhatunk.

Barkóca berkenye: Magyarországon is honos erdei vadgyümölcs. Karógyökere miatt nem nagyon szaporították a faiskolák, de ma már beszerezhető ez a tág tűrűsű gyönyörű fa. Nagyközepes mérete ellenére kisebb kertbe is ültethető, ahol a szűkebb térbe szorulva keskenyebb koronát nevel. Levele különlegesen karéjosan tagolt, gyönyörű narancsos őszi lombszínrel.

Hársak: A nagy- és a kislevelű, valamint az ezüsthárs egyaránt honos Magyarországon. Nagy burkolatok és falfületek közelébe, valamint kirívóan terméketlen talajokra ugyan nem valók, de ahol természetesebb környezetet és elegendő teret biztosítunk számukra, ott meglepően jól viselik a szélsősé-
sé-
geket.
Ilyen helyeken gyönyörűséges példányokká fejlődnek, világító sárga őszi lombszínrel.

Házi berkenye: Különösen bájos fa a finoman szeldelt leveleivel és kissé vadóc koronájával. Az utóbbi években egyes faiskolák elkezdtek szaporítani, mert kiváló hőségűtűró. Vadgyümölcs, így a vidéki kertek hangulatát idézi meg. Nagyközepes méretével viszonylag sokféle méretű kertben ültethető.

Himalájai cédrus: Mivel távoli hegyvidék kékes lombú tűlevelű örökzöld fája, nálunk kissé idegen hatású. A kertkultúra azonban mindenhol a világon befogadó, és miután a szélsőségeket is jól viseli, megjelenésében pedig igen szép növény, nem érdemes lemondani róla. Minden bizonnyal beilleszthető a hazai kertek növényvilágába is.

Júdasfák: A közönséges, a kanadai és a kínai júdasfa is jól érzi magát hazánkban. Alacsony termetű, szélesen elterülő laza koronájuk sajátos hangulatot visz kertjeinkbe. Szeretik a meleget és jobb talajon kiválóan tűrik a hőséget. Különleges kerek le-

vele-
ik és az
ágakat hosz-
szan elborító lila virá-
gaik nagyon mutatósak.

Keleti platán: Mediterrán fa, amelynek látványosan szeldelt levelei a hazánkban általánosan ültetett közönséges platánnál. Termetre valamivel kisebb annál, kiváló hőségűtűró, nagyon gyors növekedésű fa. Inkább egy keskenyen tagolt levelű fajtája beszerezhető, bár időnként magcsemetéi is kaphatók. Jó tulajdonságai miatt remélhetőleg a közeljövőben faiskolák is jobban felfigyelnek rá.

Lándzsás levelű éger: Németországi faiskolában természetes módon keletkezett hibrid. Kiváló várostűró, egyedülállóan érdekes lombzatú közepes termetű fa. Egyszerre találhatók meg rajta a tavalyi termések és az idej virágok. Úgy tűnik, hogy hazánk változó klímájában is jól érzi magát.

Libanoni vadalma: Mediterrán származású karcsú koronájú fácska, így szűk helyen is nevelhető. Védett helyen gyönyörű lila őszi lombszínrel időnként még decemberben is találkozhatunk.

Magyar tölgy: Európa délvideki részein honos, jól tűri a nagy meleget, a száraz levegőt és a gyengébb talajokat is. Ha kicsit több vizet kap, akkor elég gyors növekedésű is. Sűrűn karéjosan tagolt levélzete különleges dísz. Vele együtt érdemes megjegyezni a cser és a molyhos tölgyet is, amelyeket ma leginkább erdei fákként ismerünk, de városban is érdemes ültetni őket.

Naspolya: Távoliázsiai eredetű növény, amelyet Európában, mint termesztett gyümölcstermő növényt ültetünk. Különös kócos alakjával, hatalmas fehér virágával és lándzsás levelével nagyon szép dísznövény is. Bírja a meleget és a szárazságot is.

Oszlopos gyertyán: A hazánkban is honos gyertyánnak egy sűrűn ágazó oszlopos növekedésű fajtája. Nagyon jól bírja a meleget és némi szárazságot is. Gyors növekedésű, ősszel szép sárgán színesedő lombú fa.

Perzsafa: Kaukázusi származású, rendkívül elegáns, gyakran több törzsű, nagyközepes méretű fa. A meleget és a szárazságot is jól tűri, nyáron fényes zöld, szép ereztű levélzete kihajtáskor, illetve lombhulláskor is különlegesen világító lila.

Ezek a fák sokféle tájról kerültek ide, sokféle tudást hordoznak, de hazai alkalmazkodásuk példaeértékű, amit érdemes megfigyelni és gyönyörködni benne. Környezetünkbe telepítve emlékeztetnek bennünket a fák másfajta hozzáállására a szélsőségekhez, tanítva bennünket az alkalmazkodásra.

És hát mit is sejtetnek velünk ezek a fák? Ne becsüljük alá őket, szegődjünk társként melléjük, figyeljük, becsüljük csendjüket, kitartó tűrésüket, rendíthetetlen stabilitásukat, mélységes toleranciájukat a többi élőlényrel szemben. Nem rohangálnak, nem kergetik az élményeket, nem nyitnak bankszámlát, amiben a biztos jövőjüket istenítik, csak állnak egyhelyben, elviselik a változásokat, újra és újra leveleket hajtanak, virágoznak és magot érlelnek, nyugalomba merülnek, hogy aztán majd újraéledjenek. A miénktől nagyon eltérő a stratégiájuk, de láthatóan győzelmes és adventbe lépve, a karácsonyi fényekben talán az üzenetükre is megnyílik a szívünk...

Nagy Ágnes városi főkertész

December 4., csütörtök

18 óra Ego – Mogács Dániel önálló estje
Jegyek elővételben a dumaszínház.jegy.hu oldalon kaphatók, valamint az Interticket országos jegyirodáiban (www.jegy.hu/jegyirodak).
Művelődési Központ

17 óra Mayer László ny. pedagógus előadása dr. Csák Alajos Círjék minorita aranyimés áldozópap születésének 170. évfordulója alkalmából.
Városi Könyvtár

December 5–19.

Mézeskalács Meseváros nyílik a múzeumban
Bővített nyitva tartás:
Hétfő – péntek 8–18 óráig,
szombat – vasárnap 9–17 óráig
Kiskun Múzeum

December 5., péntek

17 óra Városi Mikulás ünnepség
Műsorral közreműködnek a Platán Utcai Általános Iskola diákjai.
Saloncukorral és kézműveskedéssel várjuk a kisgyermekes családokat.
Művelődési Központ színházterme

20 óra Mikulás Disco az Ifjúsági Iroda szervezésében
Story Bár kapunyitás: 20 óra
A rendezvény ingyenes, belépés csak diákigazolvánnyal középiskolásoknak és egyetemistáknak, fellépő: JAURI

December 6., szombat

9–12 óra Mikulásváró családi szombat délelőtt
9 órától adventi kézműveskedés
Angyalok között – könyvvásárlási, dedikálási lehetőséggel várja a látogatókat Fliszár Károly és Tarjányi Xénia eddig megjelent kötetekkel.
10 óra Bolond falu – a József Attila Sportiskolai Általános Iskola 8. b. osztályának színjátéka
10:30 Aprók tánca Kátai Tiborral
11 órakor érkezik a Mikulás Városi Könyvtár

10 óra Kerékpáros Mikulásváros az Ifjúsági Iroda szervezésében
Öltözz Mikulásnak, Manónak!
Regisztráció: ifjusagiroda@kiskunfelegyhaza.hu

11:30 Jótékonyági ételosztás a Hajléktalan Ellátás lakói részére

14 óra „Játsszunk együtt” – társasjáték nap
Társas kapcsolódás családok és baráti társaságok számára.
A program ingyenesen látogatható!
Művelődési Központ

15:30 A „Különös Szilveszter” rajzpályázat díjazott alkotásainak kiállítás megnyitója a Jogging Plus Sportegyesület szervezésében.
Polgármesteri Hivatal aulája

17 óra Második adventi gyertyagyújtás
Köszöntőt mond Hatvani Zsófia református lelkész.

Műsorral közreműködik a Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Kollégium.
Forralt borral, meleg teával, pogácsával várjuk az érdeklődőket a Polgármesteri Hivatal előtt.

December 8., hétfő

18 óra Kocsmakvíz – Játékos műveltségi vetélkedő csapatoknak
A részvételhez előzetes asztalfoglalás szükséges!
Nevezési díj: 8.000 Ft/csapat
Művelődési Központ

December 9., kedd

17 óra Családfakutatók Köre és Helyismereti Klub.
Várjuk a helyi emlékek iránt érdeklődőket.
Városi Könyvtár

December 10., szerda

17 óra Fricska Irén vetélkedő egybekötött úti beszámolójának ismétlése El Camino portugál zárandokútjáról.
A program ingyenes belépőjegyhez kötött, mely kérhető a könyvtár regisztrációs pultjában.
Városi Könyvtár

December 11., csütörtök
16 óra „Mindenki Karácsonya” – városi karácsonyi rendezvény Göllesz Viktor Iskola tornaterme

17 óra Petőfi-képek a kortárs irodalomban címmel dr. Luchmann Zsuzsanna irodalmár előadása a Móra Ferenc Közművelődési Egyesület szervezésében.
Városi Könyvtár

December 13., szombat

15–18 óráig „Évkerék” – Luca-napi mulatság családi rendezvény
Művelődési Központ

17 óra Harmadik adventi gyertyagyújtás
Köszöntőt mond Brunder Gergő baptista lelképásztor.
Műsorral közreműködik a Batthyány Lajos Általános Iskola Kicsinyek Kórusa.
Forralt borral, meleg teával, pogácsával várjuk az érdeklődőket a Polgármesteri Hivatal előtt.

December 14., vasárnap

15:30 Zenebarátok Egyesületének adventi hangversenye
Szent István-templom

December 16., kedd

10 óra Betűbölcső, a városi könyvtár baba-mama klubja
Vendég: a Kiskunfélegyházi Védőnői Szolgálat munkatársa
Téma: Kiskanállal a nagyvilágban – korszerű hozzátáplálási irányelvek csecsemőkorban
Városi Könyvtár

16:30 Könyvek Klubja olvasókör
A közös olvasmány Emilijan Sztanev A baracktolvaj című elbeszélése, amely a könyvtár regisztrációs pultjában elérhető.
Vezeti dr. Szabó Imre filozófus.
Városi Könyvtár

18 óra Moziklub
A belépés ingyenes!
Művelődési Központ

December 17., szerda

9–15 óra Történelmi időutazás
Játékos VR foglalkozás a bugaci Aranymonostor Látogatóközpont munkatársaival.
45 perces foglalkozások az előzetesen regisztráló osztályok számára.
Városi Könyvtár

10.30 Betlehemezés a Padkaporos Táncegyüttes és a Huszka József HSE szervezésében
Közreműködnek: Gulyás László, F. Juhász Zoltán
Forró tea és forralt bort kínálás a Szerűskertben

18 óra Szekeres Adrienn adventi koncertje
A rendezvényt ingyenesen biztosítja az önkormányzat. Helyek érkezés sorrendjében foglalhatóak
Szent István-templom

December 18., csütörtök

17 óra Vámos Tibor kiskunfélegyházi születésű író, költő, könyvtáros Nem voltam ura a helyzetnek... és nem volt ura a helyzetnek című novelláskötetének bemutatója.
A szerzővel beszélget dr. Sinkó Melinda író, költő, pszichoterapeuta, orvos.
Városi Könyvtár

December 19., péntek

17 óra Karácsonyi ünnepség Balázs Árpád Művészeti Iskola,
18:00–22:00 Jégdisco – Csússz fehérben! az Ifjúsági Iroda szervezésében
Belépés diákigazolvánnyal (ingyenes)
regisztráció: ifjusagiroda@kiskunfelegyhaza.hu
18 óra „Hangolódó” – Jótékonyági karácsonyi zenés est
Művelődési Központ

Fő támogató: OTP Bank Nyrt.,
Támogatók: Félegyházi Pékség Kft., P&P Pékáru Kft., Rollsped Kft., Petőfi Sándor Polgárőr Egyesület. Média-támogatók: Félegyházi Közlöny, Rádió Smile, Petőfi Népe, Info Kiskunfélegyháza, Szuperinfó

TÁRLATJÁRÓ**Tallérok Pálmonostoráról**

1907-ben Kiskunfélegyháza közelében, Pálmonostorán, a tavaszi szántás közben egy edényben elhelyezett éremkincsre bukkantak. Szalay Gyula, a kiskunfélegyházi múzeum alapítója és akkor múzeumőre mentette meg a leleteket az elkallódástól, és azokat átvizsgálásra és értékelésre a Magyar Nemzeti Múzeumba küldte, ahol a kiválogatás után az éremkincs egy részét visszatartották, a többit visszaküldték a félegyházi főszolgabíróságra.

Szalay Gyula révén a leletek maradványa végül 1908-ban a múzeum numizmatikai gyűjteményébe kerültek.

Az érmékről több soron is készült szakmai publikáció: először Harsányi Pál írt róluk 1908-ban,

majd Szalay Gyula 1926-ban, azonban a legkimerítőbb írást V. Székely György régésznek köszönhetjük 1998-ból, amely munka alapján készült jelen írás is.

Az éremkincs összesen 153 db tallért, 7 db féltallért és 771 db

dénárt tartalmazott. A leletegyüttes egy földbe rejtett éremkincs, így fontos tudnunk annak valószínűsíthető földbekerülését. A legfiatalabb dénár Miksa 1568. évi körmőcbányai dénárjai, míg a tallérok tekintetében ez az 1566-ból származó hamburgi tallér, így a lelet valószínű 1568 után egy-két évvel kerülhetett a földbe.

A tallérok igen érdekesek a számunkra, mivel rengeteg fajta megtalálható az éremkincsbe. Ezeket a tallérokat különböző német városokban verték: Hamburg, Salzburg, Schwabach, Thann, Wismar és még lehetne sorolni. Az Alföld ezen része már ebben az

időben bőven a török megszállása alatt volt, azonban az élet nem állt meg. Adóösszeírásokból tudjuk, hogy a vidéken jelentős volt a nagyállattartás és az azzal való kereskedelem is, amire ez az éremkincs is rámutat. Földbekerülésének és elrejtésének okát nem tudjuk, és sajnos a leletek alapján az egykori tulajdonos személyét és társadalmi rangját sem lehet meghatározni. Végezetül fontos megjegyezni, hogy az éremkincs a Kiskun Múzeum numizmatikai tárának egyik legmeghatározóbb leletegyüttese a mai napig.

Soós Roland
régész, muzeológus

ZENÉS PERCEK

A jól elvégzett munka öröme

Országos megmérettetéseken, regionális versenyen vettek részt a Balázs Árpád Alapfokú Művészeti Iskola növendékei az elmúlt időszakban. A gondos felkészülés és a sok gyakorlás szép eredményeket hozott a fiataloknak és tanáraiknak egyaránt. Köszönet illeti a szülőket is a sok támogatásért, biztatásért.

A IX. Országos Szaxofonversenyt Pomázon, november 15-én rendezték meg. **Benedek-Tein Edina** tanárnő két növendéke vett részt az eseményen az I. korcsoportban indulva: **Kis Eszter Ildikó** és **Kiss Kornélia**, akit a zsűri különdíjban részesített. Zongorán közreműködött **Bolla Julianna**. A XII. Országos Bihar János Hegedű-, Gordonka-, és Vonós Kamarazenei Versenyen népes félegyházi csapat képviselte a várost és az iskolát.

Abonyban, november 19–20-án a következő díjak születtek a szigorú zsűri ítélete alapján: gordonka szóló kategóriában **Végh Eszter** ezüst minősítést, **Varga Judit** bronz minősítést szerzett. Tanáruk **Kurai-Kis Szilvia**, zongorán közreműködött **Kasza Zsuzsanna**. Kamarazene kategóriában, a 3. korcsoportban **Ambrus Attila** hegedű és **Szél**

Nikoletta zongora duója bronz minősítést kapott. Tanáraik: **Závogyánné Varga Ildikó** és **Pusker Imre**. Szintén kamarazene kategóriában, az 1. korcsoportban **Balogh Zsófia**, **Csányi Flórián**, **Juhász Eszter**, **Karádi Simon**, **Takács Doroti** hegedűjátéka ezüst minősítést szerzett a növendékeknek. Tanáruk **Szeriné Biró Ágnes**.

Hegedű szóló kategóriában **Csányi Flórián** dicséret minősítést, **Csóke Csege** bronz minősítést kapott. **Juhász Eszter** kiemelt arany minősítésben részesítette a zsűri. Felkészítő tanáruk **Szeriné Biró Ágnes**, zongorán közreműködött **Pusker Imre**.

November 22-én **Lengyel Réka** III. helyezést ért el a VIII. Regionális Szegedi Gitárversenyen korosztályában. Felkészítője **Takács Gábor**.

F.B.

KULTÚRSAROK

Luca-napi mulatság

Játékos hagyományőrzéssel és kézműves foglalkozásokkal várjuk a családokat december 13-án, a Móra Ferenc Művelődési Központban, ahol az „Év Kerék” programsorozat keretében idén is megrendezzük a Luca-napi mulatságot.

A Móra Ferenc Művelődési Központ „Év Kerék” nevű programsorozatának célja, hogy különböző kézműves foglalkozások, gyermekszínházi és népzenei előadások segítségével hozza közelebb a családokhoz a jeles ünnepeket és népszokásokat. Ennek keretében rendezzük meg a Luca-napi mulatságot december 13-án, szombaton 16-tól 19 óráig, ami a népi babonák világába enged játékos betekintést.

A délután folyamán a látogatók ültethetnek Luca-napi búzát, amivel a hagyomány szerint megjósolható a jövő évi szerencse és a termés bősége. Minél magasabbra nő az elültetett búzáunk, annál nagyobb szerencsénk lesz a jövőben. A búzaültetés mellett a kislányok számára izgalmas programnak ígérkezik a Luca-gombóc főzése is. A hagyományt követve minden lány felír egy fiúnevet egy cetlire, majd elrejtje azt valamelyik gombócban. A későbbiekben mind-

egyikőjük számára jutni fog egy gombóc, benne pedig megtalálják jövődöbelijük nevét. Az alkotni vágyó gyerekek számára az ünnephez kapcsolódó kézműves foglalkozások is színesíteni fogják a délutánt, ahol szébbnél szebb alkotásokat készíthetnek. A nap zárásaként 18 órától a Lóca Együttes „Luca, Luca, kitty-kitty” című interaktív gyermekkoncertjén vehetnek részt az érdeklődők. Az előadás a boszorkányok földjére repít minket, ahol Luca-széket, gombócot és pogácsát készítünk, kipróbáljuk az időjósást és megismerkedünk a kotyolással is! A programok ingyenesek, minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Az „Év Kerék” – Luca-napi mulatság a TOP_PLUSZ-3.1.3-23-BK1-2024-00019 azonosítószámú „MINDEN-KOR – helyi humánfejlesztések Kiskunfélegyházán” című projekt keretében valósul meg.

KÖNYVTÁRSAROK

Mikulás a könyvtárban

December 6-án, szombaton különleges látogató érkezik a Petőfi Sándor Városi Könyvtárba. A messzi, hófödte Lappföldről sebesen vágázó rénszarvasok repítik városunkba a piros ruhás Mikulást ajándékokkal roskadásig megrakott szánkóján. A puttonyát a Dél-100 Kft. tölti meg apró, édes finomságokkal.

Míg megérkezik a várva várt vendég a bibliotékába, 9 órától kézműveskedéssel készülnek a gyermekkönyvtárosok. Az ügyeskezők újrahasznosított anyagból hópehely formájú karácsonyi függődíszet vághatnak, ragaszthatnak, amelyet ízlés szerint színes tollal díszíthetnek. Emellett egyéb kreatív ötletet meríthetnek az intézményben megtalálható számos kiadványból, folyóiratból.

Szintén 9 órától **Fliszar Károly György** agrármérnök, író, költő

és **Tarjányi Xénia** művész-tanár Angyalok között című közös kiadványukat dedikálják. A szeptemberi könyvbemutatón **Zakar Anita** beszélgetett az alkotók-

Fotó: publicdomainpictures.net

kal, amit egy sajnálatos esemény szakított meg. Az akkor elmaradt könyvvásárlási lehetőséget és dedikálást pótolják.

10 órától a József Attila Sportiskolai Általános Iskola 8. b osztályának tanulói A bolond falu című magyar népmesét adják elő a rendezvényteremben. A felkészítő pedagógusok **Zsargóné Ba-**

logh Dóra és **Csollár Géza**. Majd **Kátai Tibor** közös táncra invitálja a kicsiket és a nagyokat.

11 órától személyesen találkozhatnak az intézménybe látogatók a fehér szakállú, mosolygós Mikulással, aki otthon hagyja krampuszait, mert biztosan tudja, hogy a könyvtárba csak jó gyerekek és felnőttek járnak.

Szenzációs eredmények a birkózó csapat-bajnokságokon

Az őszi folyamán rendezték a különböző korosztályokban a csapatbajnoki küzdelmeket. A Kiskunfélegyházi BSE rendkívül sikeresen vette az akadályokat, három korosztályban is a legjobbnak bizonyultak az ország legjobbjai között.

Először a legfiatalabb lányok mérettették meg magukat Szigetváron, az U13-as csb-n. Itt hat kislány állt a szőnyegre félegyházi színekben, a többi 15 klub mellett, akik először az orosháziakat, majd a ceglédieket, végül az érdeket gyűrték le a selejtezőben, amivel bejutottak a négyes döntőbe a szigetvári Dél-Zselic, a Tófej és a Di-

ósgyőr mellé, de ezen a napon ezt a három csapatot is legyőzték, így a dobogó tetejére állhattak.

A csapat tagjai: **Fancsali Kincső, Jakab Csenge, László Eszter, Nagy Nóra, Rác Boglárka és Varga Dorottya.**

A következő állomás Cegléd volt, ahol a felnőtt férfi NB III.-as csapatbajnokság küzdelmeit rendezték. A

félegyháziak a Szarvas és a Bp Kertváros legyőzése után a házigazdákat is legyőzték hatalmas csatában, ezzel meglett az újabb aranyérem.

A csapat tagjai: **Bárány-Almási Tamás, Bátyai Dorián, Czákó Zoltán, Fekete László, Hideg Balázs, Makra Benjámin, Molnos Norbert és Olasz Bende.**

A harmadik siker az U15-ös csapatnak köszönhető. Dunaújváros adott otthont a korosztály legjobbjainak a szabadfogású küzdelméhez, ahol húsz csapat közül először az Orosházi BE, azután a BVSC,

majd a Kaposvár legyőzésével a döntőben az Erzsébeti SMTK-val találkoztak. A döntő rendkívül izgalmasan alakult, de sikerült győzni a nagynevű rivális ellen. A 25 éves gyümölcsöző testvérvárosi kapcsolat most ért be igazán a sportban, mert a csapatunkat nagy részben segítették a korondi sporttársak és a velük szomszédos Farkaslaka versenyzői is. Köszönet érte!

A csapat tagjai: **Kalántai Krisztof, Fábián György, Nagy Tamás, Major Szabolcs, Fülöp Kristóf, Nagy Tibor, Péter Rafael, Moldován Vencel és Tófalvi Tamás.**

A felkészítést segítették: **Ván Jenő, Molnos Norbert, Makra Levente, Polyák Dániel, Balázs Imre, Balázs Zsolt, Józsa Gábor, Laiber Zoltán és Szabó József.**

Nemzetközi tornákon is szerepeltek az ökölvívók

November 6 és 9 között Egerben képviselte városunkat a Kiskunfélegyházi Papp László Ökölvívó Akadémia. A 2025. évi Kelet-Magyarországi Ökölvívó Regionális Bajnokságon hat fő versenyzővel vettek részt, ahol harminchat szakosztály, száznegyvenegy sportolója lépett szőnyegre.

A Papp László Ökölvívó Akadémia versenyzői kitettek magukért, ragyogó eredmények születtek:

Czinege Vince U13 korosztály, 38 kg – 2. helyezett, **Mészáros Zóra** U15 korosztály, 52 kg – 1. helyezett, **Kozák Nikolasz** U15 korosztály, 50 kg – 1. helyezett, **Varga György Bendegúz** U15 korosztály, 57 kg – 1. helyezett, **Mészáros Dominika Rita** U17 korosztály, 63 kg – 1. helyezett, **Tajti Márkó** U17 korosztály, 63 kg – 1. helyezett.

A következő hétvégén két helyen mérettették meg magukat az akadémia sportolói: a lányok Ausztriába utaztak, a Queens of Combat nemzetközi tornára, a csapat fiú tagjai pedig Hódme-

zovásárhelyen szerepeltek egy meghívásos versenyen, ahol edzőmérkőzéseket vívtak, eredményhirdetés nélkül.

A hódmezővásárhelyi csapat összetétele: **Kozák Nikolasz, Kozák Norbert, Czinege Vince, Tajti Márkó, Varga György, Ramocsa Sándor** vezetőedző elmondta, hogy mindannyian remélik szerepeltek, több ellenféllel is felmérhették erejüket.

– Ezek az edzőmérkőzések fontosak számunkra mivel a versenyhelyzet megteremtésével ringrutint szerezhetnek tanítványaink és kapcsolatépítés szempontjából is fontos helyet foglalnak el.

Az ausztriai Eisenstadt-ban három leány versenyző, **Juhász Lili,**

Mészáros Zóra és Mészáros Dominika mutatta meg tudását a ringben. Korosztályában, súlycsoportjában Lili második, Zóra és Dominika a megszerzett első hellyel fejezte be a tornát. Eredményüket megkoronázta, hogy az egyesület meghívást kapott a jövő évi nagymúltú nemzetközi osztrák versenyekre.

Ramocsa Sándor értékelése szerint az egyesület hazai és

nemzetközi szinten is helytállt, visszaverekedte magát a jól megérdemelt mezőnybe. Jövő évi céljaik az eredmények megőrzése és továbbfejlesztése. Hozzátette: sikereik kovácsa a versenyzők mellett azok az állandó támogatók és a szülői csapat, ami mellettük áll sok éve. Köszönetét fejezte ki mindenkinek, aki bármilyen formában segítette az egyesületet eredményeik elérésében.

Bográcsozós darts meccsek

Bográcsozós Amatőr Darts Versenyt rendezett november 15-én, szombaton a Félegyházi Darts Sport Egyesület. A program igazi közösségi eseménnyé vált, hiszen a környező településekről érkező játékosok mellett új félegyházi dartsosok is csatlakoztak a megmérettetéshez.

– Külön öröm volt, hogy már utánpótláskorú versenyzők számára is külön kategóriát nyithattuk, ami azt mutatja, hogy egyre több gyermek érdeklődik a sportág iránt. A mezőnyben ezúttal női játékosok is indultak, és a jó tapasztalatok alapján remélhető, hogy a közeljövőben még többen választják majd

a dartsot – fogalmazott **Horváth Zsolt**, a Félegyházi Darts Sport Egyesület vezetője.

A baráti, mégis versenyszellemű hangulat egész nap kitartott, miközben a résztvevők **Holló Attila**

bográcsos paprikás krumpliját is megkóstolhatták, amely gazdag ízeivel mindenki tetszését elnyerte.

A verseny végére kialakult a győztesek névsora is: az utánpótlás korosztályban **Sörös Miklós**

diadalmaskodott, mögötte **Török László** végzett, a harmadik helyet pedig **Sörös Ferenc** szerezte meg, míg **Tóth Róbert** a negyedik hely mellett a legfiatalabb játékos különdíját is elnyerte.

A női verseny legjobbja **Horváth Jázmin Zoé** lett, őt **Sörös Viktória** követte. A férfiaknál **Nagy Erik** bizonyult a legügyesebbnek, mögötte **Vas Ádám Vencel** és **Szabó Ádám** állhatott dobogós helyre, a negyedik helyet pedig **Farkas Gábor** szerezte meg. A legtöbb 180-as dobást és a legmagasabb kiszállót szintén **Nagy Erik** érte el, míg a vigaszág győztese **Patai Elemér** lett.

A rendezvény jó hangulata és a sport iránti lelkesedés ismét bizonyította, hogy a darts egyre többeket vonz, és a közösség évről évre erősödik.

A legjobbak között

Kiskunfélegyháza ismét büszke lehet egy fiatal tehetségre, hiszen **Rekedt-Nagy Zoltán** a kontinens legerősebb U12-es teniszezői között lépett pályára a spanyolországi **Rafa Nadal** Akadémián. A **Carlos Moya** Fesztiválra csak az év legjobb európai játékosai kapnak meghívást, így már az indulási lehetőség is komoly szakmai elismerés.

Magyarországot két fiatal képviselte: **Rekedt-Nagy Zoltán**, aki félegyházi kötődésével külön örömet jelentett a hazai szurkolóknak, valamint **Szücs Milán**, a Tenisz Műhely játékosa.

A verseny kezdetén Zoltán nagyserű teljesítményt nyújtott. Első két mérkőzését magabiztos játékkal nyerte meg belga és olasz ellenfelével szemben, így hamar a H csoport élére került. A továbbjutásról egy brit játékos elleni összecsapás döntött, amiben egy szoros meccs-tie-break végül nem az ő javára alakult. Ennek ellenére egyértelműen látszott, hogy a félegyházi tehetség felveszi a versenyt Európa legjobbjaiával, és mind technikailag, mind mentálisan kiforrott játékot mutatott.

Szücs Milán számára a torna más szempontból volt fontos. Hosszabb pihenőt követően tért vissza a versenyzéshez, ezért számára inkább a ritmus visszanyerése és a nemzetközi mezőny ismételt megtapasztalása volt a cél. Bár győzelmet nem sikerült szereznie, játékának színvonala mérkőzésről

mérkőzésre javult, és két ellenfelével is kiélezett csatát vívott, ami biztató a következő hónapokra nézve.

A mezőny egészét tekintve látható volt, hogy az U12-es korosztályban is egyre magasabb szintű a játék. A fiatalok fizikailag fejlettek, technikailag tudatosak voltak, és a páros mérkőzéseken különösen érződött, hogy a kontinens legtehetségesebb játékosai gyűltek össze. A magyar duó igyekezett okos megoldásokkal ellensúlyozni az erősebb, nagyobb termetű ellenfelek előnyét, és számos látványos labdamenetet is sikerült megnyerniük.

A szakmai értékelések szerint mindkét magyar játékos értékes tapasztalatokkal térhet haza. Egy ilyen rangos nemzetközi közegben minden megnyert pontnak súlya van, és a fiatalok számára óriási előnyt jelent, hogy testközelből láthatják, milyen irányba fejlődik Európa utánpótlás-tenisze. **Rekedt-Nagy Zoltán** félegyházi indulású sikere különösen erős üzenet: egy kisvárosból is el lehet jutni a kontinens elitjébe, ha megvan hozzá a kitarítás, a munka és a tehetség.

Két bajnoki címmel zárta a szezont

Idén egyszerre két különböző szakágban is bajnoki címig jutott **Czakó Roland**, aki így már hat magyar bajnoki trófea büszke birtokosa. A 2025-ös szezonban rallycrossban és autósziálonban is maradandót alkotott.

Rallycrossban a Mazda Kupa mezőnyében indult, ahol látványos és sokszor drámai összecsapások után a Mazda MX5 volánja mögött végül ő bizonyult a legjobbnak. A szezon során szinte futamról futamra fordult a küzdelem az élen, Roland és legfőbb riválisa, **Kaldenecker Norbert** fej-fej mellett érkeztek a döntő etapokra, miközben **Szabó Bulcsú** is többször beleszólt a dobogós helyek sorsába. A taktikus versenyzést és a hétről hétre változtatott hajtáslánc beállításokat végül Roland tökéletesítette, így a lila Mazda MX5 megszerezte a bajnoki címet.

Ezzel párhuzamosan korábbi versenyaútja, a Honda Civic sem maradt parkolóban. Roland ugyanis a Magyar Autósziálon Bajnokságban is rajthoz állt, mégpedig a Performance 4 kategóriában, ahol ugyancsak magabiztos teljesítménnyel nyerte el az idei bajnoki címet. A Civic nemcsak gyorsnak, hanem rendkívül megbízhatónak bizonyult, így Roland nemcsak a kategória, hanem a leggyorsabb karosszériás autó címét is elnyerte.

A teljesítményhez **Majoros Róbertnek** is köszönet jár, akinek segítségével nagyban hozzájárult az autó kiemelkedő szerepléséhez. A tervek szerint a Honda 2026-ban újult erővel tér majd vissza a nemzetközi mezőnybe.

– A rallycross világbajnokság ideiglenes szünetelése miatt jövőre az Európa bajnokság lesz a legrangosabb rallycross versenysorozat a világon, ami Magyarországra, Nyírádra is ellátogat, így egy beteljesületlen álmom válna valóra azzal, ha résztvevője lehetnék. Ezért már nagy erővel teszteltek egy Audi Super1600-os autót, amivel részt tudnék venni ezen a versenyen, de ehhez még hiányzik a megfelelő anyagi háttér egy része – mesélte terveiről.

– Köszönet a támogatásért a családomnak, akik egyben a csapatom is, és mindenkinek, aki szurkolt! – tette hozzá. **G. E.**

Izomépiítés 40 felett: tennünk kell a minőségi időskorért!

Ma már tudományos kutatások igazolják, hogy a 40 éves kor felett végzett rendszeres, intenzív testmozgás a későbbiekben számos egészségügyi előnnyel jár. Szerencsére ezt egyre több középkorú ismeri fel, az edzőtermekben manapság már szinte minden generáció képviselteti magát. A negyvenes, ötvenes éveikben járó nők teste nagyon sok változáson megy keresztül, fizikális és mentális jóllétüket segítheti, ha hetente beiktatnak néhány edzésnapot. Kiskunfélegyházán több helyen is várják a mozogni vágyókat, lapunk a Wod Factory cross és funkcionális edzőteremben járt, ahol szakértők és érintettek válaszoltak kérdéseinkre.

Nagy Viktor, a terem üzemeltetője és edzője felhívta a figyelmet rá, hogy 40 év felett természetes folyamatként elkezdi csökkenni az izomtömeg és a csontsűrűség. Nőknél ez a változás a menopauza idején fel is gyorsul, így az izomépiítés különösen fontos. Az erősödő izmok védik az ízületeket, így kevesebb a derék, térd és vállfájdalom, lassítják a csonttrikulást, így csökken a törés veszélye, gyorsítják az anyagcserét, ami segít a testsúly megtartásában, növelik az energiaszintet és a magabiztosságot, ami a mindennapi életben is hatalmas előny.

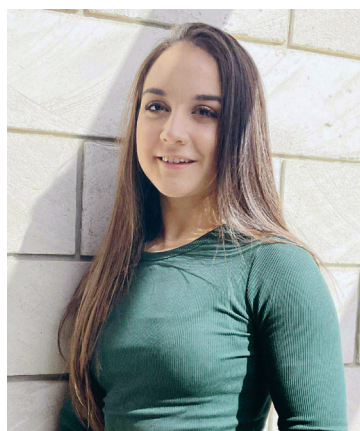
Az edző hozzátette: az órák látogatottsági toplistája alapján a top 20-ból mindössze hat fő a 40 év alatti. Ahogy fogalmazott, ez is mutatja, hogy a középkorúak és idősebbek (régibb óta fiatalok) is egyre tudatosabban fordulnak a testmozgás felé, mert érzik ennek fontosságát a mindennapjaikban. Vannak, akik ennél tovább mennek és ki merik próbálni magukat akár funkcionális fitnessz versenyeken, futásban, vagy más kihívásokban.

– Örömteli látni, hogy sok 40 feletti nő és férfi bátran vállal versenyeket. Köz hely lehet, de soha nem

késő elkezdni! Kutatások bizonyítják, hogy még 60–70 éves korban is jelentős izomerőt és állóképességet lehet felépíteni. 40 felett különösen sok előnye van a kezdésnek, mert érezhetően javítja a mindennapi életminőséget, csökkenti a fájdalmakat, és megelőzi a korral járó izomvesztést. A legfontosabb az, hogy biztonságosan, szakember irányításával induljunk el, és legyünk tisztában azzal, hogy a pozitív hatás eléréséhez legalább két-három edzés szükséges, hetente.

Vidéki Zsófia gyógytornászhallgató szerint – aki maga is rendszeresen látogatja a termet – az ember alapvetően mozgásra lett teremtve.

– Testünk úgy van „tervezve”, hogy aktív életmódban működjön a legjobban. Ennek ellenére a modern, gépesített világban egyre kevesebbet mozgunk. A mozgáshiány hosszú távon komoly következményekkel jár: egyre gyakoribbak a mozgásszervi panaszok – például a nyaki gerinc túlterheléséből eredő úgynevezett „SMS-nyak”, a derékfájdalmak vagy a különböző tartáshibák. Különösen 40 év felett válik fontossá, hogy a nők tudatosan foglalkozzanak izomépiítéssel.

Ebben az életkorban ugyanis természetes folyamatként csökken az izomtömeg és a csontsűrűség, ami növeli a sérülések, elesések, sőt, a csonttrikulás kockázatát is. A funkcionális edzés és komponensei – például guggolások, kitörések, törzserősítő gyakorlatok vagy súlyemelés – nemcsak izomerőt fejleszt, hanem javítja az egyensúlyt, a test stabilitását, és hozzájárul ahhoz is, hogy a fizikai leépülés üteme lelassuljon. Egy erősebb, edzettebb test tehát valódi védőpajzsot jelenthet – fejtette ki.

Vajda Piroska és Czákóné Erika az edzőterem rendszeres vendégei. Mindkettejük életében 40 éves koruk felett kapott nagyobb hangsúlyt az izomfejlesztés, a rendszeres intenzív mozgás olyannyira, hogy egy-egy versenyen is próbára tették már magukat.

Piroska életét a sport egész egyszerűen megváltoztatta:

– Negyvenéves korom körül kezdtem érezni, hogy ideje lenne valamilyen mozgásformát beiktatni az életembe. A döntés végül

egy **Kádár Kittivel** készült interjú után született meg bennem. Kitti, a félegyházi ultrafutó és edző olyan lelkesedéssel mesélt a futásról és az edzői munkájáról, hogy én is kedvet kaptam, és nem sokkal később már ott találtam magam az alakformáló edzésein. Csaknem öt éven át, heti három alkalommal jártam hozzá, és ez idő alatt nemcsak a testem formálódott, hanem a lelkem is erősödött. Aztán jött a Covid, és a lezárások sajnos megszakították ezt a folyamatot. Később a lányom biztatására kipróbáltam a funkcionális fitnesszt a Wod Factory edzőteremben. Teljesen új világba csöppentem, de hamar kiderült, hogy jó helyen vagyok. Egy inspiráló edző és egy támogató közösség fogadott, ami rögtön magával ragadott. Azóta is, már több mint négy éve, heti háromszor járok funkcionális fitnessz edzésre. És minden egyes alkalom új kihívás, új élmény – épp ez az, amit a legjobban szeretek benne.

Erika életében is jelen volt a mozgás korábban is, de a funkcionális fitnessz két éve lett élete része.

– Ha nem olvastam volna utána, akkor is tudnám, mert érzem: máshogy hajlok le, máshogy mozdulok és örömteli tapasztalni, hogy nem okoznak már problémát az egyszerű mozdulatok. A váll- és hátfájdalmam korábban szinte állandó volt, az ülőmunkám miatt. Nagyon jó érzés a fejlődést megtapasztalni és folyamatosan az jár a fejemben, hogy miért nem kezdtem el korábban – számolt be tapasztalatairól Erika, aki ma már funkcionális fitnessz versenyeken is képviseli korosztályát.

– Teljesen elvarázsolt a látvány, amikor a versenyzők felkészülését figyeltem és elkezdtem vágyani arra, hogy én is kipróbáljam magam. Először Pápán, majd Zalaegerszegen tapasztaltam meg a versenyzés izgalmait, utóbbi eseményről ezüstéremmel térhettem haza.

Erika végezetül elmondta, hogy nagyon boldog, hiszen a férje nagy szeretettel fogadta új szenvedélyét és a gyermekei is teljes mértékben támogatják őt. Az pedig további pozitív hozadéka a sportos életnek, hogy körülbelül 10 kilogrammtól szabadult meg és két-három mérettel kisebb ruhákat hordhat ma már.

– Mindezek mellett egy nagyon motiváló közösség részese lettem, ahol olyan szakember vezet az órákat, akire száz százalékgig rábízhatom magam. Csak ajánlani tudom mindenkinek!

Z. A.

Nagy értékű adományt adtak át a félegyházi mentőknek

Nagy értékű adományt adott át a Nívó-Bútor tulajdonosa, Nagy Bence a Kiskunfélegyházi Mentők Alapítvány képviselőinek november 25-én. A támogatást Vastag László elnök és Papp Zoltán titkár vették át, akik hangsúlyozták: az őszi-téli időszakban megszorodnak az égési sérüléssel járó balesetek. Ezek ellátásában nagy segítséget jelentenek számukra a speciális égési kötszerek.

Papp Zoltán elmondta, hogy az adományból olyan arcmaszkokat és kesztyű formájú égési kötszereket vásároltak, amelyek a

hagyományos kötszereknél jóval hatékonyabban használhatók a kéz és az arc égési sérüléseinek ellátásában. – Ezek a testrészek égnék meg a leggyakrabban, például robbanásoknál vagy hirtelen belobbanó fűtőberendezéseknél – fogalmazott a szakember, majd kifejtette: a kötszerek hűsítő ha-

tásuknak köszönhetően azonnali fájdalomcsillapítást nyújtanak, és csökkentik a sérült felület további hőtermelését. Mivel az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a készletekből a kisebb méretű kötszerek fogynak gyorsabban, most célzottan ilyeneket szereztek be.

Az 500 ezer forint értékű adományt a Nívó-Bútor tulajdonosa, Nagy Bence ajánlotta fel. A cégvezető elmondta, hogy eddig rászoruló, többgyermekes családokat támogattak egyedi bútorok készítésével, de idén úgy döntött, hogy szélesebb körben szeretne segíteni.

– Fontos számomra, hogy a félegyházi embereket támogassam. Úgy érzem, hogy a mentők munkája révén egy ilyen adománnyal több bajba került emberhez eljut a segítő szándék egy igazán kritikus pillanatban.

Az adomány különösen időszerű, ugyanis a fűtési szezonban megszorodnak a kazán- és konvektortűzök, belobbanások, amelyek gyakran okoznak égési sérüléseket. A mentők szerint a most beszerzett kötszerek nagy segítséget jelentenek a gyors és szakszerű ellátásban.

Barta Dávid

ANYAKÖNYVI HÍREK

ÚJSZÜLÖTTEK:

Bátori Miléna (anyja: Zsigmond Lilla), Szabó Zoárd Alex (anyja: Sallai Beatrix), Tóth Lili (anyja: Ráti Katalin), Petheő Panna (anyja: Kovács Boglárka), Kurucz Bende (anyja: Terjék Melinda), Lőrincz Loretta (anyja: Tapodi Loretta), Kovács Lia (anyja: Somlyai Andrea), Mezei Veronika (anyja: Tarjányi Mariann)

ELHUNYTA:

Pöszmet Sándor (1954), Varga Balázsné Virág Margit (1946) – Gátér, Berki Illésné Gerőcs Piroška (1945) – Lajosmizse, Török Mihályné Cseh Katalin (1962), Csáki Sándorné Zugi Rozália (1934), Rózsa Imre (1953) Juhász Istváné László Margit (1955), Pazsa

Gyuláné Lédeczi Margit (1935) – Kecskemét, Karsai László (1944) – Fülöpjakab, Kovács Andrásné Pázsit Ilona (1936), Katona László Márton (1942) – Kecskemét, Horváth Imréné Pereg Teréz (1947) – Kecskemét, Medveczki Kálmán Rezsóné Fedorczy Terézia (1939), Mester István (1951) – Pálmonostora, Fábán Endre (1940)

Hirdetés

Web-Áruházunk

webshop.pcvarazslo.hu

AKCIO

AKCIO

NA MI LAPUL A MIKULÁS PUTTONYÁBAN?

NÉHÁNY FELÚJÍTOTT PRÉMIUM NOTEBOOK:

HP 14s fehér notebook: Intel N4200, 4GB mem, 64GB SSD, 14"-os kijelző, Windows 11, 12 hó garancia: **br. 48.990 Ft**

Fujitsu LifeBook u759 notebook: Core-i5 8265, 8GB memória, 256GB SSD, webcam, 15,6"-os kijelző, Windows 11, 1 év garancia: **br. 106.990 Ft**

Fujitsu LifeBook u757 notebook: Core-i5 7200U, 8GB memória, 256GB SSD, webcam, 15,6"-os kijelző, Windows 11, 1 év garancia: **br. 79.990 Ft**

NA MEG 1-2 DB ÚJ NOTEBOOK IS VAN AZÉRT:

HP 250 G10 notebook: Intel Core i3-1315U, 8 GB memória, 512GB SSD, webcam, 15,6"-os kijelző, Windows 11, 3 év garancia: **br. 159.990 Ft**

HP 250 G10 notebook: Intel Core i5-1334U, 8 GB memória, 512GB SSD, webcam, 15,6"-os kijelző, Windows 11, 3 év garancia: **br. 194.990 Ft**

A fenti gépek csak addig vannak, amíg a zsák ki nem ürül!

PC Varázsló – Merlin PC Kft.
 „Szakértelem és Megbízhatóság”
 Kiskunfélegyháza, Klapka u. 2. Tel.: 76/430-555, 06-20/505-1728
www.pcvarazslo.hu info@pcvarazslo.hu

KIADJA
A FÉLEGYHÁZI KÖZLÖNY
NONPROFIT KFT.

Felelős kiadó:
Tajola-Tóth Timea
ügyvezető

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:

6100 Kiskunfélegyháza,
Kossuth L. u. 1.
Telefon: 06 20/488-2812
E-mail: info@felegyhazikozlony.hu

Munkatársak:

Szabadszállásiné Gajzer Erzsébet
(újságíró), Barta Dávid (újságíró,
fotó), Veres Borbála (újságíró,
reklám), Zakar Anita
(újságíró, reklám)

Nyomdai előkészítés:
Euro Bioinvest Kft.

Nyomatatás:
Mediaworks Hungary Zrt.,
9021 Győr, Újlak u. 4/a.
Felelős vezető: Szabady Balázs
nyomdaigazgató

BUDAPESTRŐL ÉRKEZŐ SZAKBECSÜS FELVÁSÁRLÁST TART!

KORREKT - MEGBÍZHATÓ - LEINFORMÁLHATÓ

PETŐFI SÁNDOR VÁROSI KÖNYVTÁR – Szent János tér 9.

2025. december 16. (kedd) 10.00–13.00

Fazon arany
akár 25.000 Ft/g-tól 39.900 Ft/g-ig

Arany felvásárlás
12.500 Ft/g-tól 25.500 Ft/g-ig

(Világpiaci ár változása miatt
az árváltozás jogát fenntartjuk.)

Aranyfog felvásárlás
magas áron 25.000 Ft/g

Ezüst dísz tárgyak, evőeszköz készlet
(hiányos is)
150 Ft/g-tól 600 Ft/g-ig

**Herendi készletek, dísz tárgyak,
figurák felvásárlása**
Kávés- vagy mokkaskészlet akár **150 000Ft**
Teáskészlet akár **250 000Ft**
Étkészlet akár **500 000Ft**

Zsolnay körpecsés tárgyak
500.000 Ft-tól akár 1.000.000 Ft-ig
(eozinos antik)

Briliáns felvásárlás
49.900 Ft/g is lehet
(egyedi árképzés)

**Forgalomból kivont valuta,
ezüst és arany pénzek, kitüntetések**
(1945 előtt)

Kar-Zseb-Fali órák felvásárlása
Omega, Vacheron, Doxa, Movado, Angelus, Rolex, Patek
Arany zsebóra (láncsal együtt)
500.000 Ft

KÉRÉSÉRE HÁZHOZ MEGYÜNK!

Tel.: +36 20 200 60 84
dinasztiagaleria11@gmail.com

• +36 1 209 42 45
• www.dinasztiagaleria.hu